

Hollolan Elektroniikkahuolto

ATK-tuki ja huolto Hollolassa

Keskuskatu 4 Nro 5, 15870 Hollola
Puh: 03 7877668

OSTETAAN KULTAA JA HOPEAA

Kullan ja hopean hinta on ennätyskorkealla. Ostamme alueellanne kultakoruja ja hopeaesineitä. Meille voi myydä esim. hopeisia aterimia, koruja, kynttilänjalkoja, mitaleita ym. Ota yhteyttä ja sovi arviointi puh. 041 3133 599

Lapinlahdenkatu 19, Helsinki ma-pe 10-16 NETTI KULTA www.nettikulta.fi

KUNTOHOITAJA TIMO MAARANEN

Apua lonkka-, iskias-, ja olkapääkipuihin yms.

Puh. 041 440 8092

Lahdenkatu 29 C, www.kuntonetti.org

Myös
Lahjakortit!

Lahden Seudun Uutiset

19/2024

Viikko 42

NUOHOJA (D)UUNISSA NUOHOUSPALVELU

Nuohooja Otto Siekinen
040 592 4246

nuohouskuisma.fi

OSTAMME KULTAA

 Kotimainen perheyritys

Ti 29.10. klo 10-17
RAKOKIVEN TORI
Mestarintie, Nastola

Ke 30.10. klo 10-17
K-SUPERMARKET VÄÄKSY
Maakaupantie 1, Vääksy

To 31.10. klo 10-17
LAHDEN KAUPPATORI
Vapaudenkatu, Lahti

Pe 1.11. klo 10-17
PUUILO LAHTI
Myyntimiehenkatu 2, Lahti

Haluatko myydä isomman tavaraerän? Teemme myös kotikäyntejä! Soita ja kysy: 040 758 7499

Kultaa, hopeaa, vanhoja rahoja, kelloja, militariaa ja hammaskultaa. Ilmainen arviointi.

Maksu heti käteen tai tilille!

TERVETULOA OSTOAUTOLLE!

Asiakaspalvelu: 040 758 7499 arkin 9-17
www.arvo-ostot.fi Suomen Arvo-Ostot Oy

Hollo & Martta

XXI Hollolan kansainvälinen kansantanssi- ja -musiikkifestivaali

lauantaina 26.10.2024 klo 18.00
KARJALAINEN SADONKORJUJUHLA
Hollolan Nuorisoseurantalo Kukko,
Vanha Tampereentie 124, Hollola
Sadonkorjuun juhlapäivällinen ja ohjelma 30 €

lauantaina 26.10.2024 klo 18.00
OKTOBERFEST
Elämysravintola Hollolan Hirvi,
Aikkalantie 37, Hollola
Herkullinen Oktoberfest buffet ja ohjelma 38 €
Pöytävaraukset puh 050-4307220
hirvi@casseliravintolat.fi
Maksu paikan päällä, pankkikortti tai käteinen

sunnuntaina 27.10.2024 klo 16.00
KANSAINVÄLINEN KANSANTANSSSI-ILTA
Hollolan Nuorisoseurantalo Kukko,
Vanha Tampereentie 124, Hollola
Esiintyy festivaalin kansainväliset vieraat
Liput 20,00 € / 10,00 € opiskelijat ja lapset alle 16 v.
Sisältää väliaikatarjoilun

maanantaina 28.10.2024 klo 14.00
KANSAINVÄLINEN KANSANTANSSIKONSERTTI
Hollolan kirjaston tapahtumatori,
Nuottikuja 2, Hollola - Vapaa pääsy!
Esiintyy Belgialainen Drieske Njipers kansantanssi- ja -musiikkiryhmä

maanantaina 28.10.2024 klo 18.00
AVAJAISKONSERTTI
Lahden kaupunginteatterin Suuri näyttämö,
Kirkkokatu 14, Lahti
Liput 30 € / 24 € eläkeläiset, opiskelijat ja lapset alle 16 v.

keskiviikkona 30.10.2024 klo 14.00
KANSAINVÄLINEN KANSANTANSSIKONSERTTI
Hollolan kirjaston tapahtumatori,
Nuottikuja 2, Hollola - Vapaa pääsy!
Esiintyy Unkarilainen Alba Regia kansantanssi- ja -musiikkiryhmä

keskiviikkona 30.10.2024 klo 18.00
PUOLALAINEN ILTA
Kosken Seurala, Hämeenkoski
Puolalaisen ruokakulttuurin mukainen illallinen
Liput 30 € / 18 € opiskelijat ja lapset alle 16 v.
Lipputilaukset rauni.miettinen@phnet.fi tai 0400-840280

keskiviikkona 30.10.2024 klo 18.00
KANSAINVÄLISET ILLANVIETOT
- Ukrainalainen ilta, Vääksyn yhteiskoulu, Asikkala
- Belgialainen ilta, Herralan Seurojentalo, Hollola
- Unkarilainen ilta Hollolan Nuorisoseurantalo Kukko
Liput 20 € / 10 € opiskelijat ja lapset alle 16 v.
Sisältää väliaikatarjoilun.

perjantaina 1.11.2024 klo 17.00
FESTIVAALIVESPER
Hollolan kirkko, Rantatie 917, Hollola - Vapaa pääsy!

lauantaina 2.11.2024 klo 16.00
PÄÄKONSERTTI
Lahden kaupunginteatterin Suuri näyttämö,
Kirkkokatu 14, Lahti
Liput 40 € / 30 € eläkeläiset, opiskelijat ja lapset alle 16 v.

Tiedustelut ja lipunmyynti: Hollolan Nuorisoseura ry
040-5589755 tai 050-5415572 (ma-pe 8-16)

Lahden kaupunginteatterin tilaisuuksien lipunmyyntiä myös:
Lahden kaupunginteatterin lippumyymälä 0600-305757 (1,53 €/min+pvm) ark. ti-pe 11-17, sähköpostitse iktiliput@lahti.fi

Huomio! Lippujen ovimyynti Lahden kaupunginteatterin esityksiin 2 tuntia ennen avajais- ja pääkonserttia! OP Hämeen omistaja-asiakkaille, S-etukortilla tai Hämeen Median etukortilla 3 euron alennus Lahden kaupunginteatterin tilaisuuksien lipun hinnasta!

PÄÄKIRJOITUS

Hinnoittelu ja karsiminen kulkevat käsi kädessä

Valtiovalta on päättänyt, että suomalaiset saavat terveydenhuoltoa liian halvalla. Perusterveydenhuollon maksuja korotetaan 1.1.2025 alkaen 22,5 prosenttia ja erikoissairaanhoidon maksuja 45 prosenttia. Osa korotuksista kohdistuu myös sosiaalipalvelujen maksuihin. Maksukattoa ei koroteta, koska se on jo huipussaan.

Asiakasmaksujen korotus perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja kehysriihen päätökseen. Korotuksen tavoitteena on 150 miljoonan euron säästöt. On kuitenkin epäselvää, saavutetaanko säästöjä vai syntyykö lisäkustannuksia enemmän kuin arvioidaan. Tarkoitus on ohjata potilaita yksityiselle puolelle, missä lääkärinpalkkiot maksetaan Kela-korvauksista, mutta

miten yksityinen sektori hoitaa erikoishoidon ja jatkotoimenpiteet? Potilas maksaa hoidot ja muut kulut korkeilla hinnoilla, kuten ennenkin.

Lisäksi Hollolan hyvinvointialueella lakkautettiin työkykykoordinaattorin tehtävät. Työkykykoordinaattorin työ oli projektiluonteinen, ja nyt, kun piti säästää, nämä tehtävät on lakkautettu. Työkykykoordinaattorin tehtäviin kuului valmistella ja auttaa työelämän ulkopuolelle jääneitä ihmisiä, esimerkiksi kartoittaa koulutustarpeita, ja toimia yhteistyössä lääkäreiden, hoitajien, työvoimatoimiston ja Kelan kanssa. Nyt valmistelu ja kartoitus jäävät lääkäreille, hoitajille ja viranhaltijoille.

Huh, tulipas taas "säästetty", mutta samalla me-

netetään kallista ammattitaitoa, ja taloudellisesti ollaan miinuksella. Mutta tärkeintä ei näytä olevan lopputulos, vaan laskennallinen säästö, jossa totuus unohtuu. Lopputuloksena menettää yhteiskunta kustannusten muodossa, asiakkaat neuvon puuttuessa sekä lääkärit ja virkamiehet. Seuraukset ovat kauaskantoiset kaikille osapuolille.

Raimo Jokinen
päätoimittaja

Kekrinä maistuu oman maan ruoka

Kekrillä oli maatalousyhteiskunnassa pitkät perinteet, mutta aikojen saatossa sen merkitys on hiipunut. Maa- ja kotitalousnaiset haluaa elvyttää kekriperinnettä nostamalla esin suomalaista ruokaa ja yhteisöllistä toimintaa.

Suomi on pitkä maa, joten kekriä vietettiin eri puolilla maata sadonkorjuun valmistuttua pitkin syksyä mikkelinpäivästä syyskuun lopusta pyhäinpäivään.

Peltojen tuottaman sadon lisäksi syksyisin tehtiin myös teurastukset. Niinpä kekrijuhlassa pöydät notkuivat ruokaa eikä ruoka saanut loppua, josta seuraavan vuoden sato- ja karjaonni toteutuisivat.

Kekrin viettoon on kuulunut ruokailun lisäksi erilainen ilonpito, leikit ja tanssit. Kekripukit kiersivät taloissa kyselemässä tarjoiluja uhaten kaataa uunin, ellei tarjoiluja järjesty. Talojen palveluväellä oli kekriä lomaviikoksi. Silloin tehtiin päätöksiä, jäädäänkö samaan taloon töihin seuraavaksi vuodeksi vai otetaanko pesti toisesta talosta.

Oppivelvollisuuden myötä 1920-luvulla joulun merkitys alkoi kasvaa ja kekriä vietettiin hiipui. Amerikkaan kulkeutui aikoinaan irlantilaisien siirtolaisten mukana kekriä kaltainen kelttiläinen juhla, josta uudella mantereella muotoutui halloween.

Sen vietto on rantautunut muun muassa vaihto-oppilaiden ja populaarikulttuurin mukana myös Suomeen ja on saavuttanut täälläkin suuren

suosion.

"Me maa- ja kotitalousnaiset haluamme nostaa omaa kekriperinnettämme kaupallisen halloweenin tilalle", sanoo järjestöpäällikkö Helena Velin MKN Keskukselta. "Erityisesti suosittelomme nauttimaan suomalaisesta ruoasta. Erilaisissa tilaisuuksissa on hyvä nostaa esille myös ruoan tuottajia ja tekijöitä koko ruokaketjusta ja antaa heille arvostusta työstään", hän jatkaa.

Kekri kokoaa ihmiset yhteen. Tänä päivänä saamme ravintoa riittävästi, joten ylenpalttiseen syömiseen ei ole tarvetta. Kekrin voi järjestää pienemmin ja yksinkertaisin tarjoiluinkin. Kekritapahtumaan sopii esimerkiksi rukiinen uutispuuro pakastemustikoiden tai voisilmän ja maidon kera. Syksyisessä säässä maistuu myös höyryävä keitto esimerkiksi juures-sieniseljanka punajuurikranssin tai muun leivän kanssa. Keitto- tai puurotarjoilu sopii varsinkin silloin, kun kekriä vietetään perhepiirissä kesämökkiä talvikuntoon laitettaessa.

Kekrin vietossa tärkeää on yhteisöllisyys. Pitkään juhlatomaan kauteen juhannuksen ja joulun välissä sopii yhteinen juhla, johon valoa tuovat kynttilät ja lyhdyt. Joillakin paikoin poltetaan myös kekritulia tai rakennetaan olkipukki, joka poltetaan tapahtuman päätteeksi. Näihin tapahtumiin liittyy usein yhdistysten ja muiden tahojen järjestämiä isompia tapahtumia: kekrimarkkinoita ja ohjelmallisia iltamia, jotka kokoavat väkeä

yhteen. Kekri on mainio aihe myös maaseudun matkailu- ja ruokapalveluyrityksien palvelutarjontaan pimeän syksyn aikaan.

"Haluamme huomioida myös sellaisia ryhmiä, jotka eivät itse pääse tapahtumiin. Kannustamme yhdistyksiämme järjestämään esimerkiksi vanhusten palvelutaloihin pieniä ohjelmallisia kekrituokioita päiväkahvien yhteyteen. Tuliaisiksi voi viedä syksyistä marja- tai omenapiirakkaa. Kekriperinteen

Juures-sieniseljanka Kuva: Timo Viljakainen

HOLLOLAN
SEURAKUNTA

Kirkolliset ilmoitukset

Hollola

Kastetut Viktor Frans Antero Vesikko, Luukas Onni Olavi Vienonen
Avoliittoon vihityt Markku Sakari Aho ja Maria Helena Blumenthal
Kuolleet Sirkka-Liisa Salmijärvi 82 v, Robin Paganus 79 v, Arja Anneli Kuukso 71 v

Hämeenkoski

Kuolleet Hely Orvokki Koivukoski 81 v

Kärkölä

Kastetut Mette Mariia Elise Ollila
Kuolleet Sinikka Kyllikki Koivunen-Tirronen 84 v

Ravintola Kunnantupa
Parinpellontie 19 • Avoinna päivittäin

PERHEJUHLAT
esim. syntymäpäivät, muistotilaisuudet
pitopöytä + täytekahvikahvit juhlatiloihin

35 €/hlö

Kristiina Laitinen
puh. 050 542 9810
www.kunnantupa.fi

Runonurkka

AJATELMA RENKOMÄESSÄ

Syksy on kaunis.
Minun tehtävä
on olla runoilija.
Ja jonkun toisen
on olla kioskinpitäjä.
Ja löytyypä vielä
Lahen kaupungin
hulevesimaksuvalmistelijakin.
Kaikki yhtä arvottomia
tai arvokkaita
Ja kuten kirjoitin:
Tämä syksy on
kaunis tällaisenaan.

Kimmo Mantere

Salpakierto: Jätekuljetusten tyhjennysreitit optimoitu – kiinteistön totuttu tyhjennyspäivä saattaa muuttua

Reittien optimoinnilla voidaan ehkäistä turhia ajoja ja vähentää päästöjä. Keskitetyllä kilpailutuksella saatu tehokas logistiikka säästää ympäristöä ja asukkaiden jätehuoltokustannuksia.

Salpakierto tiedottaa muutoksesta suoraan sellaisia asiakkaita, joilla tyhjennyspäivä muuttuu toiselle viikolle. Muutos ei vaadi asiakkailta yhteydenottoa asiakaspalveluun.

- Osalla asiakkaistamme tyhjennyspäivä saattaa muuttua yhdellä tai kahdella päivällä suuntaan tai toiseen, osalla sen sijaan tyhjennyspäivä saattaa siirtyä toiselle viikolle, kertoo Salpakierto Oy:n palvelupäällikkö Toni Kranttila.

- Muutos vaikuttaa kaikkiin keräämiimme jätelajeihin. Kyseinen urakoitsija ajaa eri jätelajien tyhjennyksiä eri puolilla toimialuetta.

Mikäli muutosten takia tyhjennysväli meinaa pidentyä, teemme erillisen ylimääräisen tyhjennyksen, josta ei tule asiakkaalle kustannuksia.

Reittien optimoinnilla tarkoitetaan sitä, että ajoreiteiltä saadaan turhia ajokilometrejä pois ja näin voidaan vähentää päästöjä ja säästää myös tyhjennyksiin kuluva aikaa ja vähentää työkuormitusta.

- Siirtymäajan jälkeen tyhjennysten rytmi taas vakiintuu omalle päivälle. Ajoreittien päivituksen jälkeen kiinteistön seuraavan tyhjennyspäivän voi tarkistaa sähköisen asiointipalvelumme Asiakasnetin kautta. Myöhemmin tänä vuonna ajoreittejä optimoidaan paremmiksi myös muiden järjestämiämme jättekuljetuksia ajavien kuljetusurakoitsijoiden kanssa, päättää Kranttila.

Salpakierto Oy on yhteisesti kilpailuttanut ja järjestää jättekuljetukset koko toimialueellaan tällä hetkellä biojätteiden ja pakkausjätteiden (muovi-, kartonki-, lasi- ja metallipakkaukset) osalta. Yhteisesti kilpailutettuihin sekajätteen kuljetuksiin siirrytään koko toimialueella vaiheittain huhtikuusta 2026 alkaen.

Lukijan mielipide

Uusi johtamisjärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden kasvuun

Aiemmin merkittävänä kuntapäätäjänä toiminut Mika Kari kritisoi valtuuston päätöstä tulevasta johtamisjärjestelmästä (ESS 10.10.2024). Pääkirjoitus (ESS 11.10.2024) toisti osin Mika Karin pettymystä.

Kritiikki tämän valtuustokauden tärkeimmästä ja isoimmasta päätöksestä on hyvä kuulla. Kritiikkiä on luonnollista kuulla niiltä, jotka eivät ole neuvotteluihin tai päätöksentekoon osallistuneet. On kuitenkin kiistatonta, että valtuuston vahvalla enemmistöllä päätetty johtamisjärjestelmä tarjoaa myös onnistumisen mahdollisuuden. Erityisesti siksi, että se tarjoaa kasvun mahdollisuuden.

Jokainen malli sisältää uusia tai epäonnistumisen ulottuvuuden. Lisäksi jokainen malli maksaa. On hämmäntävää huomata, että kaikki kritiikki ja muutosesitykset liittyivät palkkioihin. Silloin peruste ei voine olla toimimaton johtamisjärjestelmä, vaan muut motiivit.

Mitä puolueiden välinen sopimus ja johtamisjärjestelmämalli sitten tarjoavat?

Selkeät pelisäännöt ja periaatteet. Niillä voidaan saada virtaviivaisempi ja tehokkaampi vuorovaikutus sekä päätöksenteko. Merkittävästi parempi talousohjaus valtuuston päätöksistä kaupunginhallitus- ja lautakuntatasoille. Tehokkuudessa päätöksentekossa on suora vaikutus kasvuun ja vain tuloja lisäämällä voimme pärjätä kaupunkina ja turvata palvelumme. On vaikeaa lukea ajatustenjuoksua, jossa valitusta mallista seuraisi vain kulut ilman parannuksia. Kansanvallan toteutuminen on tässä versiossa selkeintä, samalla kun keskeisiä lautakuntia johtaa kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat.

Kaupunginjohtajan esitelämä talousarvio ensi vuodelle kertoo karusti tilanteestamme. Negatiivinen vuosikate eli se että tulomme eivät riitä päivittäisten menojen kattamiseen, pakottaa ikäviin päätöksiin, priorisointeihin ja uuteen ajatteluun. On päivän selvää, että keväällä käydään talousvaalit.

Verrattuna edellisen kauden pormestarimallin valmisteluun, tällä kertaa on oltu

johdonmukaisempia. Edellisen kauden pormestarimallin valmistelu venyi eikä oikein edennyt, syistä jotka Mika Kari muistaneekin hyvin; siksi edustamani viiteri lopetti pormestarimallin valmistelun, vaikka suhtauduimme alun perin myönteisesti pormestarimalliin. Pettymys oli kova, mutta valmistelun heikkous suurimman puolueen SDP:n johdolla oli kiistatonta.

Eivät kaikki poliitikot piiloudu päätöksiltä työkiireiden tai viranhaltijoiden selän taakse, saati siirry vaikeita palveluverkkopäätöksiä pakoon kaupunginhallituksen kaarelle.

Johtavana päättäjänä toimiminen on kuntatasolla vaativa työ, joidenkin mielestä jopa vaikeampi työ kuin kansanedustajan, koska päätökset ja niiden vaikutukset tulevat iholle ja konkretiaan joka päivä arjessa, kaduilla ja kaupoissa. Samalla on hyvä todeta, ettei rahalla ole siinä juurikaan merkitystä, vaan johdonmukaisuudella ja rehellisyydellä. Silloin kun päätöksiä kykenee perustelemaan, näkemään riittävän pitkälle perheiden ja kaupungin

tulevaisuuteen ja uskomaan itse niihin valintoihinsa, on mahdollista katsoa ihmisiä silmiin. Vaikeidenkin päätösten jälkeen, joita on ollut tekemässä.

Puolueiden välinen sopimus astuu pääosin voimaan 1.6.2025. Silloin on jo uudet valtuutetut valittu. Heille tämä yhdessä neuvoteltu ja päätetty malli on selkeä ja tarjoaa onnistumisen mahdollisuuden.

Talous, kasvu, hyvä ja toimiva elämä sekä palvelut ovat Lahden tulevaisuus. Sitä tavoitetta valitut päättäjät toivottavasti toteuttavat yhteistyössä ja rohkeasti priorisointeja tehden.

Onnistuminen ei riipu päätetystä poliittisesta johtamisjärjestelmästä. Puolueiden välinen sopimus tarjoaa kyllä kokonaisuutena hyvän selkän onnistumiselle. Päättäjät päättävät.

Toni Putula
Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja (3.)

Neljän naisen tarina Riihimäen Teatterissa

Musikaali tarjoaa humoristisen näkökulman elämään

TEATTERI.

Riihimäen Teatterissa esitetään australialainen kamarimusikaali *Äiti, vaimo ja muita mahdolluuksia*. Musikaali esitetään Riihimäen teatterin lisäksi Helsingin Aleksanterin teatterissa. Lilin roolissa nähdään näyttelijä Jonna Järnefelt. Musikaali on australialaisen koomikon Amity Dryen kirjoittama ja säveltämä musikaali. Se on nähty kerran aikaisemmin Suomessa ruotsinkielisenä teatteri Viiruksessa ja Svenska Teaternissa. Näytelmä nähdään Riihimäen Teatterissa 16. marraskuuta 2024 asti.

Äiti, vaimo ja muita mahdolluuksia on tarina neljästä naisesta, jota yrittävät kukin parhaansa mukaan selviytyä elämän eteenpäin heittämistä haasteista. Yksi elää pikkulapsiarkea, toinen suunnittelee intohimoisesti tulevia häitä, kolmas yrittää epätoivoisesti saada kiinni siitä, kuka on nyt kun lapset ovat lentäneet pesästä. Neljäs saa kokea yllätyksen, joka muuttaa kokonaan hänen suunnitelmansa. Heitä kaikkia yhdistää kuitenkin keskinäinen ystävyys, joka kantaa yli vaikeiden aikojen.

Riihimäen Teatterin musikaali esittelee neljän, elämän eri vaiheissa olevan naisen elämää.

KOUKKUPAJA

Vetäville kansalle

NYT VETOKOUKUN ASENNUKSET

KIINTEILLÄ HINNOILLA

VAIN LAHDEN PAJALLA PUHELINVARAUKSELLA

KIINTEÄT KOUKUT **600€**

IRROITETTAVAT KOUKUT **750€**

ESIMERKKIALENNUS

ŠKODA OCTAVIA 2020-
Irroitettava koukku + asennus
norm. 1005 €

SÄÄSTÖSI **255€**

VARAA AIKA PUHELIMITSE
075 325 7012

LUOTETTAVASTI JO VUODESTA 2009

LAATU
5 VUOTTA
TAKUU

TALVIRENKAAT
alkaan

185/65 R15	319 €
	/sarja
195/65 R15	349 €
	/sarja
205/60 R16	389 €
	/sarja
205/55 R16	369 €
	/sarja

Hinta sis. rengastyön ja tasapainotuksen

www.nastorengas.fi

MYÖS RENKAIDEN KAUSISÄILYTYS

NASTO-RENGAS

Tiilitie 2, Nastola. Puh. (03) 7625 635

HYDROS OY
Konekorjaamontie 3, 15550 Nastola
(03) 876 500
Päivystys 044 587 6500
www.hydro.fi

- Hydrauliikka
- Pneumatiikka
- Letkut
- Asennus ja huolto
- Suunnittelu ja valmistus
- Kaasut ja hitsaustarvikkeet

Parker Store **WOIKOSKI**

AUTONHUOLTO
express SERVICE OY

Jyrkänmäentie 4, 15880 Hollola
785 3313, 0500 955 614 www.express-service.org

-asuntoautojen huollot / korjaukset (Fiat-alustaiset)

- Henkilö- ja pakettiautojen määräaikaishuollot, korjaukset, katsastukset, tarkastukset
- Pakokaasupäästömittaukset (bensa- ja dieselautot)
- Jarrujenkorjaukset, rengastyöt
- Ym. alan palvelut
- Ilmastointihuollot R134

ad Ammattitaidolla kaikki huollot ja korjaustyöt autosi merkistä tai iästä riippumatta – ja takuu säilyy! Automaattivaihteiston öljynvaihdot ja huuhtelut.

AD-Autohuolto Make & Jani
Terveystie 16, 15860 Hollola
Puh. (03) 780 4844

AUTO-SIHLMAN OY

Ostetaan henkilö- ja paketti-
autoja – tarjoa omaasi,
myös loppuvelan lunastus.

Luotettava ajoneuvojen myyntiä, ostoa ja vaihtokauppaa vuosien kokemuksella.

Äijälänkatu 3, Lahti, 040 7000 059, autosihlman@gmail.com

Ostetaan
kaiken kuntoiset
ajoneuvot
ja matkailuajoneuvot.
Myös katsastamattomat,
loppuvelan lunastus.

Nouto ympäri
Suomea
044 - 9833 855

Ostetaan
asuntoautoja/vaunuja.
Voi tarjota kaiken kuntoisia
ja ikäisiä.
Yhteydenotot numeroon
+358 404 453 625 Risto

OSTETAAN
TRAKTOREITA

Huom!
Kaikenkuntoiset
myös muut koneet
ja laitteet

p. 040 507 6406

Ostetaan
henkilöauto
Kaikki huomioidaan
Soita ja tarjoa
0400 - 172289

TALO / MÖKKI MAALTA
Ympäri vuotiseen lomakäyttöön.
Sopivasta kaupasta heti.

Tuomontupa Oy
Vihdintie 4, 00350 Helsinki
p.09- 2418498. www.tuomontupa.fi

Ostan auton
040 523 0105

Aidanleikkaukset
ja
syystyöt
www.grefix.fi
040 688 2422

Ostetaan kaikenkuntoisia
autoja, asuntovaunuja,
asuntoautoja.
Myös katsastamattomat
ja kaikenkuntoiset
kelpaa
046 939 0044

Tavoita asiakkaasi
tehokkaasti!
39 mm x 50 mm
mainospaikka sopii
lyhyille viesteille.
Ota yhteyttä
ja varaa paikkasi!

toimitus@lahdenseudunuutiset.com

Lukijan kuva

Lähetä meille lempikuvasi!
toimitus@lahdenseudunuutiset.com

Merimetso Vesijärvellä. Kuvaaja Make Saarinen.

Eva-Riitta Siitonen (vas.) ja Sanna Wirtanen. Kuva: Otto Virtanen.

Julkisuus ei aina kohtelee lempeästi

Kahden tunnetun avioliitto vaati sopeutumista

ELÄMÄKERTA.

Eva-Riitta Siitonen syntyi yksinhuoltaja-äidin tyttäreksi Helsingin Kalliossa väli- rauhan keväänä 1940. Vieno-äiti työskenteli käsine- ja laukkutehtaassa. Jatkosodan aikana Eva-Riitta oli sotaa paossa sukulaisten luona Etelä-Pohjamaalla. Kesät kuuluivat isäpuolen maatilalla lehmäpaimenena jopa kymmenen tuntia päivässä. Keskikoulun jälkeen oli edessä paluu Helsinkiin 16-vuotiaana. Piti toimia aamulla Helsingin Sanomien jakajana, päivällä toimistotöissä ja iltaisin paikannäyttäjänä elokuvateatterissa. Opinnot jatkuivat iltaisin ja myöhemmin aikuisena.

Eva-Riitta Siitonen tuli tunnetuksi MTV:n ohjelma-juontajana 1975-1983. Siitä hänen uransa jatkui kansanedustajaksi, Uudenmaan maaherraksi ja Helsingin ylipormestariksi eli kaupun-

ginjohtajaksi Europarlamenttiin hän nousi Pia-Noora Kaupin tilalle vuonna 2009, mutta ei tullut valituksi enää jatkokaudelle. Siitonen on koulutukseltaan ekonomi. Hänen työnsä vaativat julkisuudessa oloa, joten hänet tunnistettiin joka paikassa. Julkisuutta lisäsi vielä avioliitto laulaja Fredin, eli Matti Siitosen kanssa.

Toistuvat sanoitukset

Eva-Riitta Siitonen muistelee poliittista uraansa. Hän kuvaillee sitä sekä jännittävänä että raskaana. Kun hän vähän yli kuusikymppisenä osallistui EU-vaaleihin ja jakoi esitteitään Helsingissä, niin hänen ikäisensä mies tuumi: ”Kyllä minä olen ajatellut vähän nuorempaa äänestää”.

Kerran Eva-Riitta Siitonen valitti puhetilaisuutensa jälkeen kotona aviomiehelleen Matille, eli laulaja Fredille, että puhetilaisuuksissa oli vaikea löytää enää uutta sanottavaa. Matti tuumi, että puhu vaan samat jutut. Minäkin laulan Kolmatta linjaa takaisin joka kerta samoilla sanoilla.

Suositus kuoroon

Muistelmakirjassa Eva-Riitta Siitonen muistelee vuorotellen omaa elämäänsä, Fredin laulajaelämää ja heidän yhteistä elämäänsä. Kummatkin huomasivat ajan kulumisen työssään. Fredi esiintyi viimeisinä elinvuosinaan erällä syntymäpäivillä. Paikallislehden nuori toimittaja esitelti itsensä, kiitti kohteliaasti esityksestä ja ehdotti: ”Tosi hyvin vedit, oletko enemmänkin harrastanut laulua. Sinun kannattaisi liittyä johonkin kuoroon”.

Poliitikon ja julkista virkaa hoitaneen Eva-Riitan ura oli hyvin toisenlainen, kuin laulaja Fredin ura. Frediä kohdeltiin julkisuudessa laulajana hieman lempeämmin kuin Eva-Riittaa poliitikkona. Siitosen perheen tarinasta kertova muistelmakirja avaa julkisuuden kokemuksia ja toisaalta omaa elämää julkisuuden taustalla.

Sanna Wirtavuori: Perheen tarina – Eva-Riitta Siitonen, WSOY 2024.

Teksti
Lasse Koskinen

Pikkarasta reseptiä

Koulutettu ja sivistynyt kansa on lääke tuottavuuteen ja turvallisuuteenvoimavara

Jatkuvasti saamme lukea huolestuneita kirjoituksia lasten PISA-tuloksista ja toisaalta kansantalouden kantokyvyn heikkoudesta. Miksi lukutaito heikkenee ja miksei osata enää laskea? Eikö enää ymmärretä, miten yhteiskunta toimii? Miksemme saa uutta Nokkia – eikö enää keksitä uutta? Entä miksi raha ei yhteiskunnassa enää riitä kaikkeen haluttuun? Auttaako leikkaaminen kaikkesta meitä parempaan tulevaisuuteen?

Voisiko olla niin, että nämä asiat ovatkin kytköksissä toisiinsa? Välillä tuntuu, ettei edes ylimpien päättäjimmme joukossa ymmärretä esimerkiksi ostovoiman merkityksestä kansantalouden rattaiden pyörimisessä. Ratkaisu rahan riittävyyteen on tuottavuuden kasvu, ei yhteiskunnan näivettäminen tai se, että yritetään kilpailla esimerkiksi Kiinan kanssa halpuudessa. Mikä olisi resepti tuottavuuteen ja kasvuun?

Koulu kaikille

Koululaitos on kirjastojen ohella mahdollistanut suomalaisten sivistyksen suurentamisen

sellaiselle tasolle, että Suomi on saatu 150 vuodessa nousemaan teollisesti kehittyneeksi hyvinvointivaltioksi. Käytännössä ilmainen opiskelu on antanut mahdollisuuden valjastaa koko kansan henkisen pääoman, jotta on saatu tehtyä tiedettä ja innovaatioita, sekä osaavia työntekijöitä. Yhteinen kansa- ja peruskoulu ovat olleet kansan yhtenäisyyden ja tasa-arvon tae. Mikäli osa kansasta suljetaan koulutuksesta ulos sillä tavalla, ettei ole enää varaa opiskella, on se hyvin lyhytnäköistä.

Nämä saavutetut edistysaskeleet ovat kuitenkin uhattuina. Varallisuuserot ovat suurentuneet jo parikymmentä vuotta ja kaikilla ei ole enää tasapuolista lähtökohdtaa elämälle. Ns. kovat arvot valtaavat keskustelua ja asenteita: kunkin pitäisi pitää huolen itsestään, luodaan suorituspainetta jo alakoulusta alkaen ja oman edun tavoittelua pidetään hyveenä. Nämä tekijät johtavat mielenterveys- ja päihdeongelmiin ja syrjäytymiseen. Emme saa hukata saavutettua henkistä pääomaamme ja

kansansivistystä, koska se on suurin kilpailuvalttimme - ei nykyinen suurteollisuus, ei metsät, ei tämänhetkiset IT-yritykset.

Sivistynyt kansa luo vakaan yhteiskunnan

On paitsi arvokysymys niin tulevaisuutemme vuoksi erinomaisen tärkeää kohdistaa rahat hyvinvointia ja yhteiskunnan vakautta pitkäjänteisesti lisäviin asioihin. Köyhdyttäminen, vastakkainasettelu ja syrjäytyminen eivät lisää vakautta tai tuo hyvinvointia, vaan antaa mahdollisuuden populismille, ääriajattelulle ja väärille profetoille. Yhteiskunta muuttuu epävakaksi. Epävakaa yhteiskunta ei kiinnosta myöskään sijoittajia.

Sivistystyölle ja koululaitosten tärkeälle työlle pitää antaa sille kuuluva arvo. Lasten ja nuorten yksilölliset piirteet pitää huomioida opetuksessa eikä tasapäistää kaikkia. Pitää kuulla opettajia/kasvattajia ja antaa heidän näkemyksiensä vaikuttaa työn sisältöön ja opettamistapoihin. Samanaikaisesti pitää mahdollistaa

lasten ja nuorten normaali kehittyminen ilman tulostavoitteita. Lasten pitää saada leikkiä ja nuorten harrastaa ja sosiaalistua. Sosiaalustumisen kautta kasvetaan yhteiskunnan jäseniksi ja opitaan toivotut toimintatavat, työn arvostus - sekä saadaan mielekkäitä ystävyysuhteita.

Nuorten pitää päästä työelämän kylkeen jo mahdollisimman nuorena: tulee osallisuuden tunne ja saa omia tuloja. Ei syrjäydytä ja jäädä erilaisista tuista riippuvaisiksi. Jos leikkaamme lastemme tulevaisuuden, leikkaamme myös omamme.

Koulutus on resepti menestykseen, hyvinvointiin ja takaisin oppimistulosten kärkeen. Samalla pysymme myös onnellisuustilastojen kärjessä.

Harri Pikkarainen ihmisistä ja politiikasta kiinnostunut lahtelainen lääkäri

Valtion budjettileikkaukset teatterien uhkana

Maakuntateatterit ohjelmistokarsintojen edessä

TALOUS.

Suomen Teatterit ry haluaa herättää päättäjät ja yleisön ymmärtämään, että valtiovarainministeriössä kaavailut budjettileikkaukset uhkaavat järjestön mielestä teatterien tulevaisuutta. Valtiovarainministeriö esittää, että vakiintuneiden ammattiteattereiden rahoitus vähenee jopa 13 prosenttia, eli enemmän kuin monilla muilla aloilla.

- Suuri yleisö ja päättäjät eivät välttämättä hahmota leikkausten mittakaavaa, mutta suomalainen teatteri nykymuodossaan on vaarassa kadota, mikäli suunnitellut leikkaukset toteutuvat, Suomen Teatterit ry:n hallituksen puheenjohtaja Ritva Viljanen sanoo.

Vaikutuksia oheispalveluihin

Leikkaukset teatterien, tans-

sin ja sirkusten valtionosuusrahoitukseen tarkoittaisivat pahimmillaan useampien ammattiteattereiden alasajoja ja konkurssseja, toteaa teatterijärjestö kannanotossaan. Esitetyt leikkaukset ovat osa valtion budjettikäsittelyn kehysriihessä päätettyä säästöpakettia. Siinä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksiin kohdistuu 50 miljoonan euron lisäleikkaukset vuonna 2025.

- Teatterit toimivat monesti alueensa vetonauloina, joten myös ravintola-, matkailu- ja kuljetuspalvelut hyötyvät teatteritoiminnasta. Teattereihin kohdistuvilla leikkauksilla olisi moninaisia kerrannaisvaikutuksia, Suomen Teatterit ry:n toimitusjohtaja Kaisa Paavolainen toteaa.

Musikaalit vaarassa

Kouvolan Teatteri on myös huolissaan hyvinvointivaiku-

tuksista. Kouvolan Teatterin johtaja Tiina Luhtaniemi nostaa esille taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutukset.

- Kulttuuritoiminnat ovat tärkeitä kaupunkien ja alueiden kilpailukyvyyn, vetovoimaan ja viihtyisyyden edistäjinä, mutta myös henkisen hyvinvoinnin lisääjinä. Otan esimerkiksi maksuttoman nuortenteatterimme, joka vahvistaa nuorten osallisuuden tunnetta, Tiina Luhtaniemi toteaa.

Tiina Luhtaniemi sanoo, että Kouvolan teatterin on entistä enemmän mietittävä tuotantonsa suuruusluokkaa, ehkä suljettava pois kokonaan musikaalit. Hän huolestuu tilanteesta, jonka mukaan musikaaleja voidaan jatkossa nähdä vain suurissa teattereissa, ja näin saatavuus kärsii maakunnissa. Leikkauksilla on vaikutusta myös henkilöstöön.

Muista isää

ATERIAT KOTIIN

OTA YHTEYTTÄ
p. 03 872 5133

PALVELUMME SISÄLTÖ:

- pääruoka (valittavana 2 eri vaihtoehtoa/pv)
- salaatti
- jälkiruoka
- ruokajuoma (maito, piimä tai mehu)

Ateriat toimitetaan arkisin ma-pe klo 9.30 – 13.00

14,30 €/ateria
Lisäteria 13,30 €/ateria

Harjulan palvelut
Harjulankatu 7, Lahti

Finlandia Kirja

ILMAISEN KIRJAN PÄIVÄ

Lahden Messukeskuksessa 2.-3.11.2024 klo 10 alkaen.

Odotettu Ilmaisen Kirjan Päivä tulee jälleen! Kymmeniätuhansia uusia ja käytettyjä kirjoja, joita saa ottaa ilmaiseksi niin paljon kuin vain jaksaa kantaa.

Tapahtuma järjestetään Kätevä & Tekevä -käsityömessujen yhteydessä. Pääsylippu ennakoon 12 euroa.

Lisätietoja Ilmaisen Kirjan Päivästä:
finlandiakirja.fi/fi/ilmaisen-kirjan-paiva-2024

MIES MIEHELLE

Timo Lavikaisen ja Pasi Karpin menestyskomedia
Lahden Vaahterasalissa 2.11. kello 18.30.
Lue juttu tästä lehdestä!

Liput alk. 23€ Tiketistä tai R-kioskeilta.

Meiltä renkaat autoon kuin autoon kilpailukykyisillä hinnoilla AINA
Renkaiden kausisäilytys alkaen 40,-

LINGLONG TIRE

Dukopart Oy
Mestarinkatu 16, Lahti
044 5360 712
www.halparengas.fi

Avoinna
Ark. 10-17

VARAA OMA VAALI-ILMOITUS

Lahden Seudun Uutisista

Vaalilehdet ilmestyvät 7.3, 21.3 ja 4.4.2025
Varaa oma paikkasi ajoissa!

lisätietoja
niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

LIIKKUVA AUTOHUOLTO
• huollot • korjaukset • rengasmyynti
ja renkaanvaihdot • apuvirtaa • ym.

**Rengasmyynti ja -vaihdot
asiakkaan luona**

Autohuolto Janne A Tmi
VÄÄKSY (Toimialueena Päijät-Häme)
www.autohuoltojanne.fi

P. 0400 467 595 24 h joka päivä

**ÖLJYSÄILIÖIDEN TARKASTUKSET, KORJAUKSET,
KÄYÖSTÄPOISTO JA PURKUTYÖT**

Turvatekniikan hyväksymä liike

SÄILIÖTARKASTUS JUSSI KOSKINEN
puh. 0400-650 775

**OSTAMME ja MYYMME
KULTAA**

KUOLINPESÄT + ARVOTAVARAT + HOPEAT
KYSY MEIDÄT SUOSITULLE KOTIKÄYNNILLE!

+358 45 804 7300 Uusi liiketila avattu

ma-la 10-17, ellei kotikäynnillä Vapaudenkatu 2

Valokuvien teettäminen digikuvista on helppoa ja nopeaa

SÄHKÖISET PASSIKUVAT SUORAAN POLIISILLE Ajokorttikuvat Viisumikuvat jne.

KUVAMESTARI

Lahti Trio, Aleksanterink. 18 ma-pe 9-19 la 10-17

Hollola, Keskikankaantie 1 ma-pe 10-17

Ballia Market

Huovilankatu 2, 15100 LAHTI

Avoinna: Ark. 10-20, la 10-18, su 11-17
Puh. 050 5544547 baltiamarket.fi

Viro, Latvia ja Liettua
Laaja valikoima elintarvikkeita
Tule tutustumaan!

Kaupunkiympäristölautakunnalle esitetään muutoksia katujen talvikunnossapitoon

Kaupunkiympäristölautakunta käsittelee muutoksia talvikunnossapidon laatuvaatimuksiin kokouksessaan 16. lokakuuta.

Kaupunkiympäristölautakunnalle esitetään, että lumenaurauksen aloitusta siirretään. Esityksen mukaan pääosa aurauksista aloitetaan, kun lunta on satanut yli kolme senttimetriä tai tonttaduilla yli viisi senttimetriä. Talven aikana tallautunutta lunta ja jäätä eli polanteita tasataan, jos ne ovat urautuneita tai epätasaisia. Kemiallista liukkaudentorjuntaa korvataan hiekoituksella.

Esityksen mukaiset laatuvaatimusten muutokset vaikuttavat katutilassa liikkumiseen, koska aurauksalusto lähtee myöhemmin liikkeelle

ja toimenpideajat pidentyvät. Runsaslumisina talvina tonttaduilla voi mahtua liikkuun vain yksi ajoneuvo, ja ajoneuvojen kohtaamiset tehdään tonttiliittymissä. Lumenajon vähentäminen voi kaventaa ajoratoja ja kulkuväyliä sekä vähentää pysäköintipaikkoja. Joukko liikenteen sujuvuus pyritään turvaamaan talvikunnossapidon muutoksista huolimatta.

Talvikunnossapidon laatuvaatimusten madaltamisen arvioidaan tuovan säästöjä jopa miljoona euroa.

Kaupunki on keskustellut muutoksista kaikkien urakoitsijoiden kanssa. Lautakunnan päätökset on tarkoitus ottaa käyttöön välittömästi talvikaudelle 2024–2025 kaikilla urakka-alueilla.

Kuva: Nur Yilmaz.

Jokainen luottamushenkilö on äänestäjensä valitsema asiantuntija

Oikeus osallistua vaaleihin, olla ehdolla ja vaikuttamassa yhteiskunnallisiin asioihin on vahva demokraattisen järjestelmän pohja ja perusoikeus, jolla ylläpidetään yhteiskuntajärjestystä ja rauhaa. Siksi useisiin vaaleihin osallistumista on vaikea rajoittaa. Luottamushenkilöiden ja kansanedustajien kaksois- ja kolmoisrooleista on käyty aiheellista keskustelua, mutta juurikaan ei näe kirjoituksia niistä taustoista, miksi näin on.

Jokainen valittu valtuutettu tai edustaja kantaa äänestäjän luottamuksellista mandaattia ja pyrkii tekemään päätöksiä niistä taustoista, kokemuksista ja näköyksistä, joita hänellä on. Tarvitsemme erilaisia ihmisiä, erilaisilla osaamistaidoilla, jotka täydentävät toisiaan. On turha vähätellä ketään, joka asettuu ehdolle ja osallistuu yhteiseen päätöksentekoon, meidän demokraattinen järjestelmämme toimii näin. On helppoa huudella sivusta ohjeita tai kirjoitella nimettömänä, kuin olla päätöksentekijä etenkään ikävissä asioissa näinä aikoina, kun kivoja

päätöksiä on vähän tarjolla.

Usein luottamustyö yllättää uuden päättäjän. Asioilla on riippuvuusyhteyksiä, on erilaisia vaikutuksia ja ne ovat monesti hitaiden prosessien päässä. Turhautumiselta ei vältty kukaan, kun asiat eivät tunnu edistyvän oman tai äänestäjien mielen mukaan. Päätöksiä tehdään samaan aikaan eri näkökulmista ja intresseistä. ”Joku päättää aina” ja tähän prosessiin on jokaisella äänioikeutetulla mahdollisuus antaa panoksensa. Ensi keväänä tarjolla on taas paljon paikkoja jaossa. Kokemuksesta on hyötyä ja mitä moninaisemmin olet mukana, kasvaa kokonaisuymmärrys sekä saat synergiaetua tiedoista ja taidoista. Kokeneita, sitoutuneita ja tekeviä ihmisiä äänestetään uudelleen ja moniinkin tehtäviin, sillä esimerkiksi halutaan välttää loikkauksia. Puolueiden tehtävä on saada äänestykseen mahdollisimmat kattavat listat, joissa äänestäjille on vaihtoehtoja. Tämä takaa usein hyvän vaalituloksen ja vaikuttamisenpaikkoja, jotka edistävät todennäköisemmin puolueen

Uimahallikyyditykset Orimattilaan kiinnostavat kuntalaisia

Kunta on järjestänyt Hollolan uimahallin ollessa remontissa syyskuun alusta lähtien maksuttoman kyydityksen keskiviikkoisin Orimattilan uimahalliin.

Kerran viikossa toteuttavat kyyditykset alkoivat 4. syyskuuta ja kuljetustoimintaa on tarkoitus jatkaa toukokuun 2025 loppuun saakka. Mahdollisesta jatkosta vuoden 2025 loppuun päätetään keväen aikana.

Kuljetus toteutetaan koululaiskuljetuskalustolla, jonka käyttö on kustannustehokasta, kun kuljetusaikataulu toteutetaan niin, että kuljetuskalusto ei ole oppilaskuljetuskäytössä. Tämä tarkoittaa arkipäivisin noin klo 9.30 - 12.30 välistä ajanjaksoa. Kuljetus on mukaan ilmoittautuneille kuntalaisille maksutonta. Ensimmäisen kuukauden aikana uimahallikuljetuksiin on osallistunut keskimäärin 45 henkilöä per kuljetuskerta.

Aloite kuljetusten järjestämiseen tuli Hollolan vanhus- ja vammaisneuvostolta alkuvuodesta 2024. Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta hyväksyi valtuustoaloitteen kuljetusjärjestelyn ja totesi aloitteen loppuun käsittelyksi. Vastaus toimitetaan edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.

Ilmoittautuminen kyytiin tehdään etukäteen

Uimahallikuljetukset keskiviikkoisin Orimattilan uimahalliin lähtevät kello 9:30 Sovituksen kirkon läheltä linja-autopysäkiltä, Keskuskatu 4. Paluukuljetus Orimattilasta lähtee klo 12.15 takaisin Keskuskatu 4:n pysäkille. Kuljetus on maksuton, ei välipysäkkejä. Uimaliput omakustanteisesti.

Ilmoittautuminen kuljetuksiin tehdään aina edeltävän viikon perjantaihin mennessä. Asiointipiste Piipahluksen asiakaspalveluun: puh. (arkisin klo 9-15) 044 780 1448, 044 780 1357 tai 044 780 1245.

Kuva: Jim De Ramos.

Luottamuspaikkoja ohjaavat myös nais- ja mieskiintiöt, jotka eivät aina kohtaa vaalituloksen, tarpeiden tai osaamisen kanssa. Harmillista on, että koko ajan kovenevan julkisen keskustelun ja syytösten lomassa liian moni ei halua osallistua asioiden henkilöityttyä. Uskon, että jokainen tekee parhaansa omasta tulokulmastaan, eikä julkinen lynkkaaminen edistä yhteisiä asioita millään lailla. Tällöin pitäisi palautua pohtimaan, miksi tämä on järjestelmä ja mihin se perustuu. Omalla toiminnalla on merkitystä siihen, kuinka paljon meillä on osaamista ja haluttuja asiantuntijoita jatkossa.

Mira Nieminen
Kansanedustaja

Jari-Pekka Ralli päättää kotimaan rallikauden Hartolan ympäristössä

Hartolan Jari-Pekka Ralli on viime vuosina totuttu näkemään kotimaan rallikauden päättävänä rallina, niin on myös tänä vuonna. Lauantaina 19.10. ajettava ralli keräsi ilmoittautuneita määrääjän päättymiseen mennessä 137 autokuntaa.

Heinolan Urheiluautoilijoiden järjestämä kilpailu on tänä vuonna historic-autoille suunnatun Historic Rally Trophyn kauden -24 päättävä seitsemäs osakilpailu. Sarjan sisällä ajetaan yhdeksästä eri mestaruustittelistä ja luokkia on kaikkiaan kolmekymmentäkolme.

Näihin luokkiin sisältyy myös tasanopeusluokka, joka Hartolassakin ajaa reitillä ensimmäisinä. Jari-Pekka Rallissa kuljettajille oli kaikkiaan tarjolla 49 kilpailuluokkaa, näistä 39 keräsi osallistujia.

Tasanopeusluokan autoja

kilpailussa on 17 kappaletta ja ne tunnistetaan 400-alkuisista kilpailunumeroista. Varsinaisia ralliluokkiin osallistuvia jää siis listalle 120 kappaletta. Lisäluokkien puolella kilpailussa on mukana uudempiakin kilpa-autoja, sekä nuoria ja hieman iäkkäämpiäkin lupauksia. Viime vuonna Hartolan osallistujalistan nimekkäin nimi oli **Mikko Hirvonen**, joka oli poikansa kartanlukijana.

Tänäkin vuonna todennäköisesti kovin rattimies istuu kartanlukijana, nimittäin WRC-autostakin kuljettajana kokemusta omaava **Jari Huttunen** istuu 30-vuotissynttäreitään viettävän **Antti Haapalan** kartanlukijana Subaru Impreza WRX:n kyydissä. Viime vuonna kaksikko ajoi Huttusen ajamana SM-sarjan pääluokassa Skoda Fabialla hopealle, mutta nyt on konttorissa osat vaihtuneet.

Kilpailun tunnetuin nimi

lienee kuitenkin 00-autoa kuljettava **Kake Randelin**, joka on pitkän musiikillisen uran ohessa tunnettu vannoutuneena rallimiehenä ja tällä kertaa siis kilpailun toimihenkilönä etuautossa.

Kilpailu käynnistyy liikenneasema Jari-Pekan pihalle kello 10, huolto-alueelle samaan paikkaan saavutaan kello 13:30 aikaan ja maaliin autoja alkaa saapua noin kello 15:45. Kilpailun reitti kulkee Hartolan, Sysmän ja Heinolan alueella viiden erikoiskokeen verran. Kokonaisreitti on mitaltaan 203 kilometriä, erikoiskokeiden osuus mitasta on 58,5 kilometriä. Tiestön osalta voidaan sanoa puhua maineikkaasta reitistä, jokaisella erikoiskokeella on historiaa Suomen MM-rallistakin menneiltä vuosikymmeniltä.

Teksi
Jani Seppälä

Edellisen kerran Historic Rally Trophya ajettiin Hartolassa syksyllä 2021. Silloin voittoon ajoi Jari-Matti Latvala - Juho Hänninen kaksikko Kuva: Marko Kyöstilä

Brittikomedian kirkkain helmi vihdoin suomeksi

Miksi Lahden seudun pankit eivät tee luottotappiota? Entä mitä yhteistä on Salpausselän kisoilla ja päivänkorenon elämällä? Muun muassa näihin kysymyksiin saadaan vastaus Timo Lavikaisen ja Pasi Karpin Mies miehelle-esityksessä Lahden Vaahterasalissa 2.11.

Esitys on koostettu Mel Smithin ja Griff Rhys Jonesin legendaarisista "Head to head"-keskusteluista, jotka nähtiin 80-luvulla tv-sarjassa Lunta tupaan. Sketsisarjan ikonista kuvaa kahdesta valkopaitaisesta miehestä

pidetään symbolina brittihumorin kultaisille vuosille. -Esitys on kunnianosoitus elämäämme vaikuttaneille lapsuuden sankareille, Lavikainen sanoo.

Smithin ja Jonesin tuotantoyhtiön nuoret kyvyt uudistivat rohkeasti tv-komiikkaa. Briteissä ohjelma tuli tunnetuksi tabuja rikkovista aiheista. Myös kielenkäyttö aiheutti pahennusta vanhoillisissa piireissä. Silti Smithin ja Jonesin komiikka määritellään useimmiten älylliseksi. Hahmojen ääliömäinen käytös on vain pintaa, joka peittää alleen

nokkelan ja monitasoisen huumorin.

-Komedian alalla moni juttu on oman aikansa tuote. Tämän on kuitenkin kestänyt aikaa hyvin. Ovathan aiheetkin ikuisia ja kaikissa kulttuureissa esiintyviä, Karppi toteaa. Nyt 40 vuotta myöhemmin nostetaan häpeilemättä kissat pöydälle. Mies miehelle puhutaan muun muassa rahaongelmista, lastenkasvatuksesta, keski-ikäisen kriisistä, unettomuudesta, seksistä, uskonnosta ja parisuhdeongelmista. Tietenkin toistuvien väärinkäsitysten tolkuttomana jatkumona!

Timo Lavikainen ja Pasi Karppi, esityksessä Mies miehelle.

Eheytyshoito ja muuta humpuukia

Kansalliset, hyvin isot ongelmat ovat edessä. Niiden kohtaamista on lykätty Huittisten hullun miehen taktiikalla. Hän söi enemmän kun tienasi. Julkinen rakentaminen on usein hullutusta.

Jos 10 miljoonalla saadaan kelpo rakennus, käytetään sen tekemiseen 20 miljoonaa. Jos sairaalan käytävän valaisemiseen riittää 6 valaisinta, laitetaan sinne 32 lamppua. Tuhlaajat sanovat aina, että kiinteistökulut ovat mitättömiä suhteessa palkkakustannuksiin. Silloin unohtuu, että pienistä puroista kasvaa iso virta. Ja sitten säästetään perusasioista hullun lailla. Seinät eivät ota tehtäviä hoitaakseen.

Turhien touhujen kirjo on valtava, ja siihen uppoaa verotuloja. Kaikki puolueet retkahtavat hömpötyksiin. Rahaa haaskaantuu, hyötyä ei saada. Julkisuuteen on tullut "eheytyshoito", jota kannatetaan Perussuomalaisissa ja Kristillisissä. Totaalista hömppää. Nolottaa.

Jo 1990-luvulla tiedettiin

Johdin Suomen suurinta automaattista puhelinpalvelua 1990-luvulla. Teledoc Oy tarjosi edullisesti tiivistä tietoa terveydestä ja sairaudesta 416 suoralla puhelinnumerolla. Teemana terveys-puhelinpalvelu toimi 10 vuotta. Digilääkäreitä ei ollut eikä kaivattu. Tein itse 10 äänitteen aineiston, johon kuului kymmenkunta numeroa seksistä. Hyvät Lahden Seudun Uutisten lukijat, ette arvaa, mikä oli eniten kiinnostusta herättänyt teema! Peniksen koko. Tein homoseksuaalisuudesta

äänitteen. Hankin siitä kaiken tieteellisesti pätevän tiedon. Se tieto ei ole 30 vuodessa muuttunut. Ehdottomasti totta homoseksuaalisuudesta on tämä: Se on sikiökaudella yksilölle kehittynyt ominaisuus. Siinä kaikki. Jos enemmistö ihmisistä on heteroita, se ei tee homoseksuaalisuudesta vikaa eikä sairautta. Homoseksuaalisuuden vatominen julkisuudessa on minusta tylsää. Eheytyshoito, joilla tarkoitetaan homoseksuaalisuuden poistamista yksilöstä, ovat täyttä hömppää. On ällistytävää, että joissain puolueissa ei löydy sen vertaa tieteellistä asiantuntemusta, että eivät retkahtaisi eheytyshoidoista intoiluun. Eheytyshoito on irvokas sana, kun kyseessä on yksilön mielen hajottaminen. Voiko hömppää harrastaviin poliitikkoihin luottaa missään asiassa?

Varat sairaiden hoitoon

Sairaanhoidon nimissä harastetaan laaja-alaista tuhlausta. Monenmoinen terveiden tarkastaminen on todettu hyödyttömäksi. Terveystoiminta siitä hyötyy, mutta Päijät-Hämeessäkin ongelma on rahojen niukkuus. Oikeasti sairaita sen tietävät.

Otan todellisen esimerkin: 76-vuotias, kolareissa ja koronoissa kolhiintunut mies. Pärjäilee. Syö halpoja kasviksia, kaalia, perunaa ja omenoita. Käyttää vähän suolaa. Voipaketti riittää kuukaudeksi.

Miehen päähän ei pälkähä hankkia PSA-laboratoriokoetta, koska hän tietää että

sillä ei ole merkitystä eturauhassyövän ennusteelle. Ehkä hänellä on oireeton eturauhassyöpä, ehkä ei. Sitä ei kannata murehtia. On isompiakin huolen aiheita: Mitä pakasyö teki sienisadolle?

Erilaisuus ei ole tauti

Opiskellessani Fribourgissa 1960-luvulla kämppäkaverini oli Tapio. Silmiin katsoessa huomasi, että hänen toinen silmänsä oli ruskea ja toinen sininen. Se on harvinaista. Tapio oli mallikelpoinen lääketieteen opiskelija. Hän valmistui, nai saksalaisen ja jäi Sveitsiin. Se oli harvinaista. Me useimmat suomalaiset tulimme Suomeen. Tapio oli terve, liikkui pyörällä, harrasti karatea, ei ryyppännyt ollenkaan, ja antoi luentoja muistiinpanonsa kavereiden käyttöön. Hän oli erilainen, ja se oli hyvä juttu. Mitä "eheytyshoitoihin" tulee, toivottavasti mikään taho ei mokomaan sotkeudu Päijät-Hämeessä.

Jyrki Joensuu Yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri Teledoc Oy:n toimitusjohtaja 1990-2000

Kouvolan Teatterissa syntyy Kaaos kulisseeissa

Hauska farssi kuvaa teatterin tekemisen vaikeutta

TEATTERI.

Kouvolan Teatterin suuren näyttämön syksyn avaa Kaaos kulisseeissa -farssi. Se kertoo teatteriryhmästä, joka epätoivon vimalla koettaa saada esityskuntoon perinteistä ovifarssia. Näytelmän ohjaajan hermot ovat riekaleina sotkuisten ihmisten, temperamenttisen työyhteisön ja lähestyvän ensi illan ristipaineissa.

Näytelmä rakentuu kolmesta osasta. Ensimmäinen esityksen harjoituksia, sitten kulisseeissa tapahtumia esityksen aikana ja lopuksi näytetään, kuinka pieleen kaikki voikaan mennä – ennen onnellista loppua. Näytelmän ohjaajana Kouvolassa vieraillee Jukka Keinonen.

- Jos teatterin tekeminen olisi niin kaotista, kun tässä kuvataan, olisin jättänyt alana jo aikaa sitten. Samalla näytelmä ihmiset ovat tyyppinä hyvin tunnistettavia. Kaos kulisseeissa on myös riemukas kuvaus työyhteisön rooleista ja selviytymistaktiikasta, määrittelee Keinonen näytelmän sisältöä.

Tuore suomennos

Michael Fraynin vuonna 1982 kirjoittama Kaaos kulisseeissa -näytelmä on nähty suomalaisilla näyttämöillä vuosikymmenten varrella eri nimillä. Kouvolan Teatterin esitys perustuu Mikko Koivusalon tuoreimpaan suomennokseen.

Näytelmän ohjaaja Jukka Keinonen on tehnyt pitkän ja monipuolisen uran vapaana ohjaajana eri teattereissa. Hän on ohjannut paljon komedioita ja musikaaleja. Hän on tunnettu takavuosien menestysmusikaalien Onnen maa, Katri Helena ja My Fair Lady:n ohjaajana Kouvolassa.

Vierailijoita tekemässä

Näytelmän pukusuunnittelija Sari Suominen on yli 30-vuotisella urallaan tehnyt puvut reiluun sataan teokseen, muun muassa Savonlinnan Oopperajuhlille, Suomen Kansallisoopperaan ja Hel-

singin Kaupunginteatteriin. Kouvolan Teatterissa hän on tehnyt pukusuunnittelun kymmeneen näytelmään.

Lavasteet näytelmään on suunnitellut Juho Lidström, joka on valmistunut lavastesuunnittelijaksi Taide- ja musiikkialan korkeakoulusta ja sitä ennen muotoilijaksi Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta. Hänen lavastuksiaan on nähty useissa teattereissa. Kouvolassa hän vieraili aiemmin lavastajana musikaalissa Myrskyluodon Maija.

Näytelmässä ohjaajan roolin tekee Markus Vaara. Vieraillevana näyttelijänä yhden rooleista esittää Samuli Loivas, joka on vierailut näyttelijänä myös Lahdessa. Muissa Kaaoksen rooleissa nähdään Johanna Heinonen, Veli-Matti Karén, Satu Lemola, Panu Poutanen, Annina Rubinstein, Satu Taalikainen ja Tiina Winter.

Liian innokas takan käyttöönotto näkyy pelastustoimen tilastoissa

Suomessa syttyi viime vuonna 541 tulisisiosta tai hormeista johtuvaa rakennuspaloa. Syttymissyitä ovat muun muassa virheet tulisijan lämmittämisessä, riittämättömät suojaetäisyydet syttyviin materiaaleihin sekä nuohouksen laiminlyönti. Myös varomattomuus tuhkan säilytyksessä aiheuttaa paloja.

Ilmat viilenevät ja taloja lämmitetään taas ottamalla tulisijat käyttöön. Kun käyttöönotto tehdään tauon jälkeen kesän jäljiltä, lämmitys tulee aloittaa maltillisesti.

Pitkään kylmillään olleen tulisijan hormi voi olla kostea ja kylmä. Jos tulisijaa ryhdytään lämmittämään liian nopeasti, savu voi työntyä sisälle tai

jopa hormi haljeta, varoittaa palotarkastaja **Meiju Vaattovaara** Keski-Suomen pelastuslaitokselta.

Nuohooja arvioi tulisijan ja hormin turvallisuutta

Nuohooja täytyy tilata vakiuuteen asumiseen käytettyihin rakennuksiin vähintään vuoden ja vapaa-ajan rakennuksiin vähintään kolmen vuoden välein. Nuohouksen ohella ammattilainen tarkastelee tulisijan ja hormin turvallisuutta sekä yleistä paloturvallisuutta.

Nuohoojien havaitsemat puutteet koskevat puhki palaneita tulisijoja varsinkin kiukaiden kohdalla, tai hormoneista löytyy selkeitä vuoto-

kohtia. Vastaan tulee myös riittämättömiä suojaetäisyyksiä ja viallisia nuohousluukuja niin hormoneissa kuin tulisijoissa. Lisäksi puutteelliset kattoturvallisuustuotteet aiheuttavat vaaraa nuohoojille, luettelee Nuohousalan keskusliiton toimitusjohtaja **Hannu Murtokare**.

Hormiin kertynyt noki ja karsta aiheuttavat nokipaloja, joita syttyi viime vuonna 304. Näistä rakennukseen levisi 11.

Jos piipusta kuuluu voimakasta huminaa tai piipun yläpäästä nousee näkyviä kipinöitä, liekkejä tai mustaa savua, tulee soittaa välittömästi hätäkeskukseen. Vaikka hormi on rakennettu kes-

tämään kuumia savukaasuja, nokipalo voi vahingoittaa uuttakin hormia niin, että jatkossa tulisijan käyttö ei ole enää turvallista, Vaattovaara kertoo.

Nokipalon jälkeen nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava hormi ennen uutta käyttöä, Murtokare selventää.

Nuohous kannattaa tilata sesongin ulkopuolella

Alkava lämmityskausi syksyllä täyttää nuohoojien kalenterit nopeasti, mutta nuohous on ympärivuotisesti suoritettava työ. Tilaamalla työn esimerkiksi talviaikaan saa energiataloudellisia hyötyjä, kun kovassa käytössä oleva tulisija ja hormi puh-

distetaan kesken kovimman lämmityskauden.

Lisäksi nuohoojan saa tilattua esimerkiksi vuoden alussa joustavammin ilman pitkiä jonotusaikoja, Murtokare suosittelee.

Nuohota saa itsekin, mutta se ei poista lakisääteistä velvoitetta nuohouksesta, jonka saa suorittaa ainoastaan nuohousalan pätevä ammattilainen. Vääränlaisilla välineillä voi myös saada vahinkoja aikaiseksi.

Muista myös häkävaroitin ja oikeaoppinen tuhkan säilytys

Kodissa, jossa on tulisija, on tärkeää olla palovaroittimen

ohella häkävaroitin. Jotta häkää ei pääsisi muodostumaan tulisijan käytön jälkeen sisälle, sulje pelti vasta, kun hiillos on palanut kokonaan loppuun eikä se enää hehku. Tuhka pysyy kuumana pitkän aikaa ja sitä ei pidä poistaa tulisijasta liian aikaisin.

Tuhkat tulee säilyttää riittävän etäällä rakennuksista palamattomassa astiassa, jossa on kansi. Säilytysastia tulee myös asettaa palamattomalle alustalle, sillä sen pohja voi kuumentua. Tuhka voi syttyä vielä useiden päivien ajan esimerkiksi tuulesta tai kipinästä.

NUHOUSALAN KESKUSLIITTO RY

Alansa Osaajat

Apteekki

Tervetuloa! **APIILA**
APTEEKKI

Apila Apteekki, Prisma Laune
Palvelemme ma-pe 8.30-19.00, la 8.30-16.00 su 12.00-16.00
Puh. 03 876 220 www.apilaapteekki.fi

Kotipalvelu

Kotipalvelu Toivo Oy

Luotettavaa, turvallista sekä ammattitaitoista kotipalvelua Lahden seudulla

- > Kotisairaanhoido
- > Kotipalvelut
- > Omaishoitajan sijaistus
- > Vammaispalvelut
- > Asiointi- ja tukipalvelut
- > Siivouspalvelut

✓ Palvelusetelipalvelut ✓ Kotitalousvähennys

Akson Helpompaa arkea
Kotipalvelu Toivo Oy
p. 044 249 4774
lahti@akson.fi | www.akson.fi/lahti

Ompelukoneita

LAATUKONEET EDULLISESTI MYYNTI - HUOLTO - KORJAUS KAIKKI MERKIT

PFAFF **SYA** **SINGER**
Husqvarna **JUKI** **baby lock**
BERNINA **brother** **elna**

TORIN OMPELUKONE
www.torinompelukone.fi - p. 0400 769 632
Rauhankatu 18, Lahti
Av. ma, ti, to, pe 10-17, ke 9-18

Autoala

Vetokoukku Lahti
www.vetokoukku.fi
puh. 044 248 7929

Kuulohuolto

Acustico kuulopalvelut

- Kuulontutkimukset
- Kuulokojeet ja tarvikkeet
- Kuulon apuvälineet
- Kuulonsuojaimet

Aleksanterinkatu 34 Lahti
0503540014
www.acustico.fi

Pintaremontit

StarttiMaalaus Oy

- Sisämaalaukset
- Nauhoitus- ja tasoitetyöt
- Tapetoinnit

LUOTETTAVASTI, LAATUTAKUULLA!
Kysy tarjoustamme!

Puh. 0440 321 265
starttimaalausoy@gmail.com
StarttiMaalaus Oy

Hieronta

TUOMON HIERONTAPALVELU

- Urheiluhierontaa
- Klassinen hieronta
- Kuumakivihieronta

P. 050 435 8370
tuomon.hierontapalvelu@gmail.com
Vuoripojank. 18 • www.hierojalahti.com

Leipomo

Leipomo Metsäkukka

Leipomo Metsäkukka
Mestarinkatu 10
15800 Lahti
p. 040 55 33 270
leipomo@metsakukka.fi

Noutomyymälä avoinna ke-pe 6.30-11, la 7.30-10.
Mestarinkatu 10, 15800 Lahti. Tervetuloa!
Tuotteet saatavilla myös lahden alueen K-kaupoista.

Rakennusala

Tempotec Oy

MAANRAKENNUS JA NOSTOPALVELUT

Teemu Siren 040 750 5922 | www.tempotec.fi

Kotityöpalvelu

Koti- ja muuttosiivoukset
Ikkunoiden pesut
Kotitalousvähennys 60%

KTP RAIKASTUS
Puh. 044 245 5883

Alansa osaaja
Palvelisiko tämä juuri sinun yrityksesi tarpeita ja näkyvyyttä.

Tämän ilmoituksen koko on 82 mm x 50 mm
hinta 40,00€ / ilmoitus
minimi ilmoitusjakso 3 kuukautta.

Otathan yhteyttä
Niina Ojansivu 040-763 2224

AAA **Mestaryli**

- Rakennuspeltityöt
- Sadevesijärjestelmät
- Kattoturvatuotteet
- Konesaumakatot
- Mittojen mukaan valmistetut peltiistat
- Kaiken kattavat kattoremontit

RVP NISKANEN OY
PELTISEPÄNLIKE
VUODESTA 1980

Ränni- ja Vesipeltiasennus Niskanen Oy
Janne 044 5511 917 • janne@rvpniskanen.fi
Toimisto 03 7877 283 • posti@rvpniskanen.fi
Tikkakalliontie 30, 15820 Lahti • www.rvpniskanen.fi

Rintasyöpä – uusiutuu vai uinuu?

Syöpä on hallitsemattomaan kasvamiseen ryhtyneen kudoksen sairaus. Syöpä alkaa siitä, että joidenkin solujen lisääntyminen, jakautuminen on irtautunut normaalista ohjauksesta. Tällainen kappinallisten solujen joukko ei saa aikaan kunnollisia rakenteita. Syöpäsolujen rykelmällä ei myöskään normaali huolto toimi. Osa syövän villoista soluista kuolee ravinnon ja hapen puutteeseen, ja samalla toiset jatkavat jakautumistaan. Kasvain suurenee.

Kalvo rajoittaa

Monet syöpäkasvaimet syntyvät paikkaan, jossa ne kasvavat jonkinlaisen kalvon tai esteen rajoittamina. Mahalaukun ja suoliston syövät alkavat putkimaisen rakenteen sisäpinnalla. Pienenpienet syöpäsolut monistuvat ja monistuvat. Niiden yhä suurentuva joukko muodostaa lopulta silmin nähtävän myökyin, kasvaimen.

Kasvain on vaaraton niin kauan, kuin se pysyy putken sisäpinnalla. Siitä voi tihkuu verta. Eturauhanen on kapselin sisällä. Siellä syntyvä syöpä pysyy kauan oireettomana. Monet vanhat miehet kuolevat vanhuuttaan tietämättä, että heillä on eturauhasen syöpä.

Kalvon läpi leviäminen

Kun uusi syöpäkasvain suurenee ja edelleen suurenee, se murtautuu kalvon läpi ”putken” ulkopuolelle. Seinämän läpi päästyä leviäminen paikallisesti on alkanut. Kasvaessaan lisää syöpä pääsee tunkeutumaan verisuoniin ja imusuoniin. Leviäminen koko elimistöön on tullut mahdolliseksi. Etäpesäkeitä, metastaseja ilmestyy eri puolille. Keuhkoputken syöpä, etu-

rauhasen syöpä, virtsarakon syöpä ja monet muut syövät käyttäytyvät samalla tavalla. Ne leviävät vaarallisesti sen jälkeen, kun ne kasvavat paikallisesti rajoittavan kalvon tai kapselin läpi. Usein syövän sijaintipaikan mukaan annetaan sille nimi. Se ei sinänsä kerro syövän vaarallisuudesta. Esimerkiksi rintasyöpiä on useita tyyppisiä. Ne kuvataan syövän erityisten ominaisuuksien mukaan, esimerkiksi HER-positiivinen.

Rintasyöpä on erilainen

Rintasyöpä syntyy kudoksessa, jossa syöpäsoluilla ei ole niiden kasvua jarruttavaa, rajoittavaa lujaa kalvoa. Rinnan rauhasoluja ympäröivä kalvo on ohut, ja herkästi syöpäsolujen läpäistävissä. Sen vuoksi rintasyövästä voi lähteä liikkeelle pieniä syöpäsolujen rykelmiä tai yksittäisiä soluja varhaisessa vaiheessa.

Nykyisin ei ole menetelmää, jolla voidaan niin pienet syövät havaita. Sitä kehitellään eri puolilla maailmaa.

Rintasyöpä on naisten yleisin syöpä. Mainittava on, että myös mies voi sairastua rintasyöpään.

Rintasyövän ensimmäiset etäpesäkkeet sijaitsevat yleensä lähellä rintaa, varsinkin imusolmukkeissa kainalossa. Joskus ensimmäinen havainto rintasyövästä on kainalon suurentunut imusolmuke.

Syöpäsolujen kohtalo

Elinaikana ihmisellä alkaa kasvaa monta syöpää. Melkein kaikki tuhoutuvat luonnostaan tai elimistön monipuolisen puolustusjärjestelmän ansiosta. Näitä luonnollisista tapahtumista ei aiheudu oireita, eikä ihminen tiedä syövästä selvinneensä.

Ongelman ydin on etäpesäkkeiden ilmaantuminen. Verisuonisto on putkien järjestelmä, joka alkaa sydäimestä eli pumpusta ja isoista putkista. Putkisto hajautuu, laajenee ja tihenee. Tärkein osa tässä suonistossa on hyvin ohuiden hiussuonten verkosto. Hiussuonista kudokset saavat happea ja ravintoa.

Hiussuonet ovat se kapeikko, johon syöpäsolut jäävät jumiin, jos ne ovat verisuonistoon lähteneet kulkeutumaan. Syöpäsolut voivat tässä kohdassa jatkaa jakautumistaan, ja syntyy etäpesäke. Syöpäsolut voivat olla elinkelvottomia ja ne kuolevat yksittäin tai pieninä rykelminä.

On myös mahdollista, että hiussuoneen pysähtyneet syöpäsolut eivät kuole eivätkä jakaudu, vaan ne jäävät uinumaan. Tämä on selitys sille, että syöpä alkaa kasvaa jopa monen oireettoman vuoden jälkeen.

Tutkimus jatkuu

Kristiina Joensuun tutkimustyö on käsitellyt uinumisen kysymystä: Mikä saa uinuvat syöpäsolut heräämään ja alkamaan vahingollisen kasvunsa etäpesäkkeeksi? Suora menetelmä asian selvittämiseksi ei ole. On täytynyt etsiä iso joukko mahdollisia tekijöitä, jotka uinumisen keskeyttävät tai kiihdyttävät syöpäsolujen jakaumista. Jospa niihin vaikuttamalla estettäisiin syövän kasvu?

Vuonna 2021 julkaistiin tiedartikkeli, jossa Kristiinan aineistosta löydettiin kasvutekijän korostunut pitoisuus uinuneissa syövässä. Kesällä 2025 Kristiina luonnoo aiheesta kongressissa Roomassa. Sinne Jyrki Joensuu lähtisi mieluusti Lahden Seudun Uutisten reporterina. Ei taida päästä.

Riihelästä ja Kasakkamäen alakaupungista pitää matkustaa kahdella linja-autolla matkakeskukseen. Kuva: Lasse Koskinen.

Riihelä joutui LSL:n linjastomottiin

Rautatieasemalle ei pääse yhdellä vuorolla

LINJASTO.

Lahdessa ei pääse kaikista kaupunginosista yhdellä paikallislinja-auton vuorolla matkakeskukseen, kuten olettaa saattaisi. Riihelän ja Kasakkamäen suunnasta pääsi aiemmin suoraan linjalla 21 matkakeskukseen rautatieasemalle. Tämän jälkeen Lahden Seudun Liikenne muutti reitistöä niin että vuoro 6 lähti Riihelästä kauppatorille ja edelleen matkakeskukseen ohi Saksalaan. Tällöin lähin pysäkki oli Vesijärvenkadulla, noin 300 metrin päässä matkakeskuksesta ja rautatieasemasta.

Seuraava muutos tapahtui kesällä 2024 niin että Lahden

Seudun Liikenne jakoi vuoron 6 kahteen eri linjastohaaraan, joiden kääntymispaikka on Riihelässä. Vuoro 6V ajaa Hollolankadun kautta kauppatorille ja edelleen pohjoisen suuntaan ja päättyy Vipusenkadulle. Toinen vuoro on 6T, joka vuorollaan ajaa kauppatorin pysäkkien kautta Tonttilaan. Tällaisella järjestelyllä matkakeskukseen pyrkivät joutuvat vaihtamaan toiseen vuoroon, jonka reitti sivuaa matkakeskusta.

- Valitettavasti meillä ei ole resursseja lisätä linjoja. Nykyisillä linjoilla pääsee myös vaihtojen ansiosta vaihtamaan Launeen suunnan busseihin, joissa on suhteellisen tiheä aikataulu, vastaa LSL tiedusteluihin tästä heikennyksestä.

Laukkuja raahaten

Lahden läntisistä kaupungi-

nosista käydään töissä pääkaupunkiseudulla päivittäin junalla. Nyt Helsinki-Vantaan lentokentällä tai pääkaupungin matkustajasatamiin pyrkivät joutuvat myös raskaine matkalaukkuineen vaihtamaan linja-autosta toiseen jo Lahden kauppatorilla. Tämä närkästyttää esimerkiksi Riihelän asukkaita, jotka kokevat LSL:n palvelujen heikentyneen rautatieasemalle pääsyn osalta tuntuvasti.

Riihelän ja Kasakkamäen alakaupungin osalta rautatieyhteyteen pyrkivät tuntevat joutuneensa sijaiskärsijöiksi, kun suora yhden vuoron yhteyttä ei VR:n juniin enää tavoita suoraan Lahden sisäisessä liikenteessä. LSL ei lupaa korjausta tähän tilanteeseen.

Teksti:

Lasse Koskinen

Muista heijastin myös koiralle

Agria Eläinvakuutus muistuttaa heijastimen käytön tärkeydestä ja kannustaa ottamaan heijastimet käyttöön viimeistään nyt. Myös omistajan vierellä kulkevalla koiralla on hyvä olla oma heijastin tai huomiovalo käytössä. Heijastin on helppo ja halpa tapa ennaltaehkäistä liikennetapaturmia, ja jopa pelastaa koiran henki.

Liikenneturvan mukaan lähivaloilla ajava autoilija havaitsee ilman heijastinta kulkevan henkilön vasta noin 50 metrin päästä. Heijastimella varustautunut jalankulkija lemmikkeineen voi puolestaan näkyä jo 350 metrin etäisyydeltä. Pidempi etäisyys tarkoittaa autoilijan kannalta huomattavasti pidempää reagointiaikaa kohtaamistilanteessa. Agrian teettämän kyselytutkimuksen mukaan reilu 60 prosenttia suomalaisista koiranomis-

tajista käyttää säännöllisesti heijastinta tai huomiovaloa koirallaan. Kahdeksan prosenttia vastaajista ei koskaan laita minkäänlaista heijastintuotetta nelijalkaiselle ystävänsä. Katuvalot eivät vapauta heijastimen käytöstä

Heijastimen käyttöä ei kannata unohtaa taajamassa ulkoillessakaan. Vilkailla taajama-alueilla autonkuljettajan voi olla vaikea havaita pimeään aikaan liikkuvia kevyen liikenteen käyttäjiä. Muiden autojen ajovalot ja katuvalot aiheuttavat heijastuksia ja saattavat häikäistä kuljettajaa.

Lisäksi olosuhteet, kuten sade, sumu ja huurtuneet ikkunat voivat heikentää kuljettajan näkymää etenkin syksyisin. Valitse koiralle sopivat heijastintuotteet

Hankkiessasi heijastintuotteita, varmista, että ne ovat CE-hyväksytyt ja että niistä löytyy EN-merkintä.

Heijastavia tuotteita valittaessa tulee huomioida, että yhtenäistä heijastavaa pintaa on mahdollisimman paljon ja että koira erottuu kaikista suunnista. Huomioliivi on usein turvallisin vaihtoehto. Talutushihnaan kiinnitetty heijastin puolestaan auttaa erityisesti pyöräilijöitä huomioimaan taluttimen ohitus-tilanteissa.

Kristiina Joensuulla on toimisto kotona. Patologin tärkein työväline, mikroskooppi näkyy taustalla. Lasilevyt pöydällä ovat tutkimusaineistoa.

Seuraava lehti ilmestyy viikolla 44

Yrittäjä
- vapauta itsesi paperitöistä.
Tule tutustumaan sähköisen taloushallinnon tuomiin etuihin.

Mirtax Mira Hämäläinen
puh. 0405010582
mira@mirtax.fi
Toimisto avoinna mo-to 8-15, pe suljettu.

Löydät meidät myös:
Näköislehti: www.lahdenseudunuutiset.fi

lahdenseudunuutiset Lahden Seudun Uutiset

Taloyhtiöille ja yrityksille

- Sopimussivoukset
- Peruspesut
- Vahaukset
- Ikkunanpesut, ym.

Nastola
p. 044 236 4210
q.siivouspalvelut@gmail.com

Mökkitalkankari ja Kiinteistöhuolto

KAISLA
WWW.TALKKARIKAISLA.FI
0400 600 451
Kärkölä - Hollola - Lahti

Varma näkijä
0700 512626
Ei niin pientä tai suurta asiaa, etten voisi auttaa!
2,59 €/min.+pvm, roy, Tre

Ilmoita tässä tämä koko 39 x 40 mm

AD-AUTOKORJAAMO

RENKAANVAIHTO

henkilöautoihin

26€

Renkaiden pesun kanssa 36€

Meiltä myös huollot ja korjaukset

AD-AUTOKORJAAMO
T. LYYTIKÄINEN
ST1, Vanhanradankatu 4, 15520 Lahti
Puh. 050 478 1188

NIINAN NIKSIT

Niina Ojansivu
Keittiöpäällikkö

Kylmäsavulohikakku

Syksy on saapunut, ja sen mukana tuulet, jotka värjäävät lehdet kultaisiksi ja punaisiksi. Lokakuun illat täyttyvät kynttilöiden lempeästä valosta, ja ystävät kokoontuvat yhteen juhlistamaan vuoden sadon antimia. Pöydässä odottaa syksyn juhliin täydellisesti sopiva voileipäkakku – herkkä, jossa maistuvat syksyn maut, tuore tilli ja kylmäsavulohi.

Kylmäsavulohikakku

Pohja:

200 g hapankorppuja
75 g voita

Täyte:

5 liivatelehteä
2 rkl sitruunamehua
300 g kylmäsavustettua kirjohifileettä
½ (250 g) kurkkua
2 dl vispikermaa
1 rasia tillituorejuustoa
1 rasia maustamatonta tuorejuustoa
2 dl creme Fraiche
½ dl sitruunamehua
½ dl ruohosipulia hienonnettuna
½ tl suolaa

Varaa koristeeksi lohta, sitruunaa, tuoretta tilliä

Vuoraa leivinpaperilla irto-reunaisen vuonan (Ø 20-22 cm) pohja. Hienonna hapankorput. Lisää sulatettu voi. Painele seos vuonan pohjalle. Liota liivatelehtiä kylmässä vedessä n. 5 min. Hienonna kylmäsavulohi. Raasta kurkku, valuta tarvittaessa ylimääräinen neste pois. Vaahdota kerma. Yhdistä täytteen ainekset, lisää kermavaahto viimeisenä. Purista liivatelehdistä vesi. Kuumenna 2 rkl sitruunamehua kiehuvaan kattilassa. Lisää liivateet. Sekoita, kunnes ne sulavat, mutta älä keitä.

Yhdistä täytteeseen liivateseos. Kaada täyte vuokaan ja anna hyytyä peitettynä

vähintään 4 - 5 t tai yön yli. Irrota kakku vuosta ja koristele.

Onko sinulla joku mieliresepti, jonka haluat jakaa lukijoille?

Lähetä se minulle, niin kokeilen sitä ja maukkaimmat niistä julkaistaan lehdessämme.

s-posti: niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Rakentamisen alho ei vähentänyt alan osaajatarvetta

Rakennusalan tarve uusille osaajille ei ole poistunut, vaikka etenkin asuntorakentaminen on ollut pari vuotta jäissä, kertoo Rakennusteollisuus RT:n osaamistarveselvitys. Kyselyn perusteella kolme yritystä neljästä arvioi alan työvoimatarpeen kasvavan tulevan kymmenen vuoden aikana.

Rakennusyrityksillä on ollut haasteita löytää osaavaa työvoimaa myös suhdannekriisin aikana, vaikka rekrytointi on helpottunut RT:n edelliseen osaamistarveselvitykseen nähden.

”Osaamistarveselvitykseen nyt vastanneista yritysten edustajista 55 prosenttia on kohdannut tänä vuonna vaikeuksia löytää tarvittavaa ammattiosaamista. Lähes neljännes vastaajista arvioi työvoimatarpeen kasvavan jo tulevana vuonna. Suurimmiksi rekrytointihaasteet koettiin pk-yrityksissä ja infra- ja rakennuspoliittinen asiantuntija Saku Lehtinen summaa tuloksia.

Lisäksi vastaajista 75 prosenttia arvioi koko rakennusalan työvoimatarpeen kasvavan seuraavan 10 vuoden aikana. Yrityksissä tunnistettiin lähivuosille useita työvoima- ja osaamistarpeen ajureita.

”Sytä riitti Ukrainan jälleerakentamisesta väestön ikääntymiseen. Mainintoja

saivat myös digitalisaatio, vihreä siirtymä ja ilmastonmuutos sekä rakentamisen prosessin muutos, jotka luovat uusia osaamistarpeita”, Lehtinen kuvailee.

”Alan parannettava juoksu monimuotoisuustyössä”

Edelliseen, 2021 tehtyyn selvitykseen verrattuna yhä useampi rakennusalan yritys on rekrytoinut ulkomaalaistaustaisia osaajia. Nyt yrityksiltä kysyttiin uutena asiana, onko rekrytoitavan taustalla väliä, jos osaaminen on riittävä. Väitteen kanssa oli samaa mieltä 37 prosenttia vastaajista.

Rekrytoitavien monimuotoisuudelle oltiin ylivoimaisesti avoimimpia niissä yrityksissä, jotka olivat aiemmin palkanneet ulkomaalaistaustaisia osaajia. Selvityksen perusteella näissä yrityksissä arvostetaan kansainvälisten osaajien asennetta, kielitaitoa ja ammattitaitoa.

”Tulokset ovat lupaavia, mutta tarkoittavat myös, että meidän pitää entisestään parantaa juoksu rakennusalan monimuotoisuustyössä. Meidän on yhdessä oltava houkutteleva vaihtoehto yhä useammalle, myös esimerkiksi naisille ja maahanmuuttajataustaisille”, RT:n hallituksen puheenjohtaja Timo Vikström toteaa.

Rakennusalan ulkomaalaistaustaisia on työvoimasta noin viidesosa. Toimihenkilöissä kansainvälinen tausta on selvityksen perusteella vain neljällä prosentilla työvoimasta.

”Yritysten lisäksi korkeakoulujen ja tilaajien tulisi tehdä rohkeasti töitä sen eteen, että kuvamme tyypillisestä rakennusalan osaajasta alkaa monipuolistua. Samalla pitää varmistaa, että vieraskielisille kehittyä työhön tarvittava kielitaito”, Vikström haastaa.

Toimintaympäristö edellyttää jatkuvaa oppimista

Rakennusalan valinneilla on ollut kohtuulliset edellytykset täydentää osaamistaan uran edetessä. Myös selvitykses-

sä vastaajien tyytyväisyys täydennyskoulutustarjontaan oli kasvanut.

”Megatrendit kuten ilmastonmuutos ja digitalisaatio muokkaavat alaamme voimakkaasti. Muutoksista osa voi olla nopeita ja yllättäviäkin. Siksi tulemme tarvitsemaan monipuolisesti erilaisia osaajia ja jatkuvan oppimisen ratkaisuja”, Timo Vikström linjaa.

”Jatkuva oppiminen on elintärkeää rakennusalan, eikä sen edellytyksiä saa heikentää. Esimerkiksi päästöjen vähentämisessä tai tekoälyn hyödyntämisessä on alalla kiinnostavia mahdollisuuksia, jotka voivat jäädä hyödyntämättä ilman sujuvaa täydennyskoulutusta.”

Vapaapainin SM-kilpailut U15, U20, miehet ja naiset Ylistarossa 5.–6.10.2024

Mukkulan Riento saavutti upeaa menestystä Ylistarossa järjestetyissä vapaapainin SM-kilpailuissa, joissa seura saavutti kaksi kultamitalia, yhden hopeamitalin ja yhden pronssimitalin. Myös Lahden Ahkeran riveistä kuului iloisia uutisia, kun seura nappasi yhden kultamitalin.

Ylistaro on jälleen osoittanut menestyksekkääksi kisapaikaksi Lahden painijoille. Aikoinaan myös **Petri Katteli** saavutti täällä miesten 84 kg sarjan SM-kultaa, ja **Miko Elkala** aloitti tappiotoman voittoputkensa juuri Ylistarosta. Tänä vuonna Miko jatkoi vakuuttavaa suoritustaan miesten 86 kg sarjan SM-kullalla.

Lauantain kilpailut:

Mea Makkula taisteli rohkeasti U20-sarjan 57 kg painoluokassa, ja vaikka lopullinen sijoitus oli neljäs, vasta vuoden painia harrastanut tyttö nappasi ensimmäisen voittonsa SM-tasolla. Hänen uransa on alkanut lupaavasti. **Sami Kantoluoto** saavutti hopeaa U20-sarjassa. Hän

otti kaksi vakuuttavaa voittoa, mutta finaaliin kohtasi Vaasan edustajan, joka nappasi voiton. Toisessa ottelussa Samin vastustaja joutui keskeyttämään loukkaantumisen vuoksi, kun hänen kätensä meni sijoiltaan Samin heiton aikana.

Ukko Korhonen ja **Daniel Liedes** kruunattiin U20-sarjan SM-kultamitalisteiksi. Ukko käytti taktisesti viisaasti sitomistekniikkaa ja ratkaisi toisen ottelunsa viimeisellä sekunnilla. Daniel puolestaan luotti voimaansa ja käytti vastustajiensa epätoivoisia liikkeitä edukseen, saavuttaen mestaruuden vakuuttavalla tavalla.

Sunnuntain kilpailut:

Semen Voronov nappasi pronssia miesten 86 kg sarjassa, ja jätti kisojen jälkeen tossunsa matolle painiuransa päättymisen merkiksi. Sarjan mestaruuden vei Lahden Ahkeran Miko Elkala, joka otteli mestarillisesti. Mea Makkula osallistui myös naisten 57 kg sarjaan, jossa hän sai kolme opettavaista

ottelua. Valmentaja **Tapio Lattu** on ollut avainasemassa Mukkulan Riennon menestyksen takana. Hänen pitkäjänteinen työnsä ja sitoutumisensa ovat tuoneet seurassa esiin uusia lahjakkuuksia, ja hänen valmennuksensa alaisuudessa on saavutettu merkittäviä tuloksia. Tapio tunnetaan kannustavana ja taktisesti älykkäänä valmentajana, joka on saanut painijansa loistamaan kovatasoisissa SM-kilpailuissa.

Mukkulan Riennon saavutukset:

Ukko Korhonen (U20, 57 kg) – kultaa

Daniel Liedes (U20, 97 kg) – kultaa

Sami Kantoluoto (U20, 86 kg) – hopeaa

Semen Voronov (miehet 86 kg) – pronssia

Lahden Ahkeran saavutus:

Miko Elkala (miehet 86 kg) – kultaa

Kultaa Daniel Liedes.

Kultaa Ukko Korhonen.

Nuoret valmistavat Kurpitsajahdin lapsille

Syyslomaviikkoan teatterileirillä viettävät nuoret valmistavat alakouluikäisille lapsille hurjan hauskan Kurpitsajahdin Yli-Marolan kotieläinpihassa Lahdessa. Mukaan jahtiin pääsee joko 25., 26. tai 31. lokakuuta kello 17.30–19.00. Luvassa on esimerkiksi kummituksen pyydystystä, hiirten etsintää ja karmeina tanssija -kisa.

Kurpitsajahti-esitys on halloween-teemaisen teatterileirin loppuhuipennus, joka sisältää

yleisöä osallistavaa toimintaa ja leiriläisten näyttelemiä kohtauksia. Esitystä varten leirillä harjoitellaan muun muassa kummittelemista ja jännittävien hahmojen, kuten linnunpelättien ja menninkäisten esittämistä.

Esitykset ovat ulkotiloissa osoitteessa Neljänkaivonkatu 47. Mukaan mahtuu 50 osallistujaa / esitys. Osallistua voi huoltajan kanssa tai ilman.

Osallistujien toivotaan saa-

puvan paikalle 10 minuuttia ennen esityksen alkua. Esitys on maksuton. Ei ennakkoilmoittautumista.

Nuorten toiveesta järjestettävän teemaleirin ja sen aikana valmistettavan esityksen taustalla on Lahden nuorisopalveluiden Mahdollistamo-hanke yhteistyössä Lahden 4H-yhdytyksen kanssa. Sekä leirin että esityksen ohjauksesta vastaa nuorisopalveluiden hankekoordinaattori **Laura Peltoniemi**.

Kauhua Lahden kaupungintalolla

Orimattilan teatteri yhteistyössä Lahden kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa järjestää kolme kauhunäytelmän esitystä Lahden kaupungintalon katetulla sisäpihalla. Esitykset ovat lauantaina 19.10. ja sunnuntaina 20.10.

Vuodesta 2013 lähtien Orimattilan teatteri on tuottanut syysiltojen ratoksi toinen toistaan kummallisempia ja karmasevampia kauhu- ja jännitys näytelmiä. Viime vuosina teatteria varten kirjoitettujen kauhunäytelmien sijaan Syyskahun esityspaikalla on nähty tukku Agatha Christien jännäreitä. Vuonna

2024 palataan kuitenkin juurille, kun 5.10. ensi-iltansa sai Väinö Weckströmin käsikirjoittama ja ohjaama kauhunäytelmä Talo.

Talo on noin tunnin mittainen hiuksia nostattava kertomus, jonka keskiössä on ränsistynyt talo kaukana kaikesta.

Talon menneisyydestä kerrotaan kummallisia, jopa yli luonnollisia huhuja. Eräänä iltana Talolle eksyy ihmisiä. Kuinka sitten käy? Näytelmä on pelon väristyksiä aiheuttava kauhunäytelmä, jossa on myös kevyesti komediallisia piirteitä.

Ohjaus: Väinö Weckström
Valo- ja äänisuunnittelu: Joni Kallio

Lavalla: Emma Yildirim, Berit Mäkinen, Noora Lepäkorpi, Arto Lainio sekä Vesa Teräs
Liput: 20 €
Lippukauppa: orimattilanteatteri.eventiolive.fi

HUOM! Esitystä ei suositella alle 16-vuotiaille.

Esitykset:
La 19.10. klo 19.00
Su 20.10. klo 19.00 ja 21.00

Lahden kaupungintalon sisäpiha, Harjukatu 31.

TYÖPAIKKAILMOITUS!

Sinustako meille ilmoitusmyyjä?

Aikasempi kokemus eduksi, mutta ei välttämätön.
Toiminimi/ osuuskunta tai muu vastaava. Provisiopalkka.

KYSY LISÄÄ

Niina Ojansivu, 040 7632 224

niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Lahden Seudun Uutiset

Lahden Seudun Uutiset

Postiosoite: Mikontie 8, 16500 Herrala

Toimitusjohtaja: Niina Ojansivu
puh. 040 7632 224
niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Päätoimittaja: Raimo Jokinen
puh. 0400 816 340
raimo.jokinen@lahdenseudunuutiset.com

toimitus@lahdenseudunuutiset.com

Laskutus
niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Kustantaja: Ojanni Oy,
Y-tunnus: 3352639-1

Painopaikka: Lehtisepät Oy
Painos: 25 000 kpl

Ilmoitusmarkkinointi:
Niina Leskinen, myyntipäällikkö,
ilmoitusmyyjä, toimittaja
Puh. 041 5499 878
niina.a.leskinen@gmail.com

Vesa Kurjonen, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 9328 113
printtimainos@gmail.com

Harri Leskinen, ilmoitusmyyjä
harri.k.leskinen@gmail.com

Jorma Jokela, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 0371 996
jojo.jokela@gmail.com

Paula Kontio, ilmoitusmyyjä
045 77348 753
kontio.paula@gmail.com

Jakelutelinepaikat:
Lahti: ABC Renkomäki, S-Market Ahtiala, CM Laune, CM Paavola, S-Market Tonttila, Sokos keskusta, S-Market Mascot, S-Market Metsäkangas, S-Market Jalkaranta, S-Market, Hennala, K-Supermarket Okeroinen, S-Market Villähde, Sale Nastola, K-Market Kivistönmäki, Kauppahalli, S-Market Nastola, K-Supermarket Nastola, S-Market Kiveriö, Mytjäisten kotileipomo

(metsäkangas), Kauppakeskus Karisma, K-Supermarket Ahtiala, Lahden Matkakeskus.

Hollola: Prisma Hollola, K-Supermarket Hollola, Sale Hollola KK, Sale Kukila, Kuvamestarit, Messilä Camping, K-Market Soramäki
Hämeenkoski: Koskikartano ja Sale Hämeenkoski.
Järvelä: Neste oil Huoltamo ja S-Market Järvelä, Fotoline
Orimattila: S-Market, K-Supermarket ja Orimattilan kehräämö.
Vääksy: S-Market Vääksy ja K-Supermarket Vääksy, Viipurilainen Kotileipomo.

Lehti ilmestyy kahden viikon välein.

Lehti ei vastaa epäselvistä käsikirjoituksista tai puhelimessa sattuneista väärinkäsityksistä aiheutuneista virheistä. Lehtien vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu enintään ilmoituksen hintaan. Reklamaattiot kahdeksan (8) päivän kuluessa.

Aineiston jättö maanantaina klo 18 mennessä
aineisto@lahdenseudunuutiset.com

ISSN 2490-1105 (painettu)

Aina herkullisen tuoreet makeat sekä suolaiset leivonnaiset arkeen ja juhlaan!

Tuulos
• Kauppakeskus Tuulonen

Heinola
• Heinolan Heila
• Heinolan tori

Lahti
• Kärkkäinen
• Kauppakeskus Trio
• Merrasjärven kahvila
• Lahden tori
• Kiveriön myymälä-kahvio
Leipomomyymälä Kärpäsenmäki

Kuusankoski
• Kuusaantori

Nastola
• Rakokiven S-market

Leivomme kaiken paikallisen myllyn jauhoista

Mytäjäisten Kotileipomo www.leipomossa.fi

UUTTA!
Rengaspalvelu Kokkonen on nyt KRengas

NASTARENKAAT

Esimerkiksi	185/65/R15	205/55/R16	225/45/R17
Linglong	340€	365€	440€
Hankook	390€	505€	650€
Continental	510€	640€	900€

Hinta sis. asennuksen irtovanteille, tasapainotuksen, rengaskierrätysmaksun.

Tai kysy tarjous sinulle sopivasta rengaskoosta. Saatavilla kaikki merkit ja mallit.

Varaa aika renkaidenvaihtoon sivuiltamme www.krengas.fi tai numerosta 050-4303098

Avoinna
Ti / Ke/ To klo.11-18
Nostavankuja 1, 15820 Lahti
MEILLÄ MYÖS RENGASHOTELLI
70€/KAUSI

Talvirengassesonki on pian täällä – muistithan myös tämän uuden vaatimuksen?

Vielä tovi sitten hikoiltiin ennätushelpeissä, ja nyt sääennusteissa näkyy jo lumihitaleita osaan maata. Autoilijoille tämä tarkoittaa tietysti renkaanvaihtoa. Näillä asiantuntijamme vinkeillä olet valmiina talvisille teille.

Vaikka lunta ei omalle kotiseudulle heti huomenna tai vielä ensi viikollakaan sataisi, viisas autoilija viirtäytyy tulevaan renkaanvaihtoon hyvissä ajoin. Tänä talvena autoilijoiden on syytä olla erityisen tarkkana, sillä M+S-merkittyjen renkaiden talvikäyttö muuttuu laittomaksi 1. joulukuuta eteenpäin. M+S tarkoittaa mud ja snow.

Rengasvalmistajat ovat voineet lisätä M+S-merkinän jopa hieman normaalia karkeammalla pintakuviolla olevaan kesärenkaaseen, ja merkintä ei ole siis ennenkään osoittanut varsinaista talvipitoa.

Jatkossa talvirengaista on löydyttävä 3PMSF-merkintä (three peak mountain snow flake), eli niin sanottu lumihitale-vuoristomerkinä, jos niitä käytetään tieliikenteessä. Suomessa renkaiden kuntoa valvovat poliisin lisäksi katsastusviranomaiset.

Entä mitä muuta renkaanvaihtajan olisi syytä huomioida? Miksi renkaiden kunnona tai rengaspaineilla on ylipäänsä väliä? Mistä tietää, milloin olisi syytä ostaa uudet renkaat? Entä se ikuisuuskytymys: kitkat vai nastat?

K-Autolla renkaista vastaava tuotepäällikkö Lasse Wirama vastaa viiteen rengasaihei-

seen kysymykseen.

1. Kuinka paljon renkaiden kunto oikeasti vaikuttaa ajamiseen?

”Itse asiassa todella paljon. Kuljettajan jälkeen tärkein turvallisuuteen vaikuttava asia on laadukas rengas, sillä auto koskettaa maata vain renkaidensa neljällä hieman postikorttia suuremmalla kohdalla.

Oma juttunsa on laki. Talvella tieliikennelain vaatima urasyvyys renkaalle on vähintään kolme millimetriä, mutta alle viiden millimetrin kulutuspinalla renkaiden pidosta on hävinnyt jo merkittävä osa.

Jos taas sataakin vettä lumen sijaan, vesiliirron riski maantienopeuksilla kasvaa selkeästi jo kulutuspinnan hupertessa neljän millin alapuolelle.

Kaikista edullisimmat renkaat saattavat osoittautua jopa vaaralliseksi valinnaksi. Nykyisten autojen renkaat on suunniteltu toimimaan yhdessä tärkeimpien aktiivisten turvavarusteiden kanssa. Mikäli renkaan suorituskyky ei vastaa ajoneuvon vaatimuksia, myös muiden turvavarusteiden toiminta heikkenee ja hallittavuus ääritilanteissa voi muuttua vaarallisen huonoksi ja ennalta-arvaamattomaksi.

Hankala keli ei luonnollisestikaan auta asiaa.”

2. Mistä tiedän, milloin on aika ostaa uudet renkaat?

”Urasyvyyttä pitää tarkkailla, mutta sitäkin tärkeämpi mittari on renkaan ikä. Vaikka urasyvyyttä vielä riittäisikin, alkaa kuusivuotias rengas olla jo käyttöikänsä päässä. Vanha kumi kovettuu, eikä rengas toimi enää ääritilanteissa turvallisesti.

Kun rengas toimii oikein, sen kulutuspinna kuluu. Renkaan kulumiseen vaikuttavat merkittävästi ajoneuvon ohjaukset ja oikea ilmanpaine. Myös ajotavan rooli on kasvanut merkittävästi, kun ajoneuvokanta sähköistyy ja autojen paino sekä tehot kasvavat jatkuvasti yhä suuremmiksi.

Lisäksi nastallisissa talvirenkaissa on säädetty ihan laissa, paljonko parhaan ja heikoimman nastarenkaan välillä saa olla eroa nastojen lukumäärässä.”

3. Suomen talvikeleistä ei voi kukaan mennä takuuseen, eli kannattaako ajaa nastoilla vai kitkoilla?

”Tämä on ikuisuuskytymys ja ennen kaikkea makuasia, johon ei liene oikeaa vastausta.

Voisin kuitenkin esittää yhden näkökulman kitkarenkaiden käyttöön taajamissa. Taajama-alueella kitkarenkaiden käytön yleistymisen toisi mahdollisuuden käyttää ”hiljaisempaa”, sileämpää asfalttia. Lisäksi melu- ja katupöly vähenisi, kun nastojen tietä kuluttava osuus pienenesi entisestään. Tämä vähentäisi myös katupölyn määrää. Sähköautoilla kitkarenkaissa on selviä hyötyjä, kun auto on jo valmiiksi varsin hiljainen.”

4. Rengaspaineiden merkityksestä aina muistutetaan, mutta miksi?

”Oikeat rengaspaineet näkyvät turvallisuudessa ja suoraan kuljettajan kukkarossa. Liian pienillä rengaspaineilla on suora vaikutus vierintävastukseen, koska renkaan pyöriessä sen rakenteessa tapahtuu tällöin suurempia muodonmuutoksia, ja ylimääräinen energia muuttuu hukkalämmöksi renkaan rakenteissa.

On hyvä muistaa, että renkaat lämpenevät ajossa, eli anna niiden jäähtyä hetki ennen mittausta – myös talvella.

Ilmanpaineet on hyvä tarkistaa vähintään kerran kuu-kaudessa. On normaalia, että renkaiden ilmanpaine laskee hiljalleen jopa 0,1 baria kuu-

kaudessa, joten siksikin niitä on tärkeää seurata.

Tiedon sopivista rengaspaineista löydät ainakin auton käyttöohjeesta ja monessa autossa myös kuljettajan ovenkarmiin kiinnitetystä tarrasta.”

5. Mistä tiedän, että nyt on tullut aika vaihtaa talvitasut alle?

”Vaihto tulee ajankohtaiseksi, kun yöt alkavat selvästi olla pakkasen puolella. Osassa maata näin jo onkin. Kitkarengaat voi jo vaihtaa autoon, ja pian varmasti nastarenkaiden käyttö on sallittua marraskuun alusta alkaen tai silloin, kun sää- tai keliolosuhteet niin edellyttävät. Autoilijan näkökulmasta tämä tuo joustoa vaihtoon. Aika renkaanvaihtoon kannattaa kuitenkin varata jo hyvissä ajoin, jotta välttää pahimman ruuhkapiikin”, Lasse Wirama muistuttaa.

Rengaskauppa käy jo vilkkaana

K-Autolla rengassesonki on käynnistynyt viime vuotta aiemmin. Kuluvaan vuoden syyskuussa ylitettiin jo viime vuoden lokakuun volyymit. Viilenevät säät ovat näkyneet selvänä kasvupiikkinä

renkaiden verkkokaupassa, ja vaihtoja on ryhdytty jo tekemään.

K-Auton valikoimassa on Falkenin lisäksi useita muitakin rengasmerkkejä. Falkenin maahantuonnista ja myynnistä vastaava K-Auto on pistänyt merkille ns. keskihintaisten laaturenkaiden suosion nopean kasvun Suomessa.

”K-Autoa ei varmasti ensisijaisesti mielletä rengaskaupaksi, joten moni asiakas onkin yllätynyt positiivisesti laajasta rengasvalikoimastamme kaiken merkkisiin autoihin. On toki hienoa, että pystymme tarjoamaan asiakkaillemme uudet renkaat sekä vaihdon ja säilytyksen kätevästi saman katon alta”, Wirama sanoo.

